

slovenski čebelar

1 9 6 4

LETO LXVI

ŠT. 4



VSEBINA

Valentin Benedičič: Ob desetletnici Medeksa	97
Vladi Martelanc: Kakšna opravila nam prinaša april	102
Edi Senegačnik: O spomladanskem krmljenju na zalego	105
Janez Cokl: Čas za škropljenje sadnega drevja je tu	110
Josip Kokal: Nekaj spominov in nasvetov	112
V. K. Kondratjeva: Skrb sovjetske vlade za razvoj čebelarstva	115
Nikolaj Györfi: Soboški čebelarji na žepkovi paši v Liki	116
Urednik: Pomenek s sodelavci in bralci	118
Ivan Žunko: Za pustno nedeljo — kratek stik	120

NASA ORGANIZACIJA

Vsem predsednikom in tajnikom čebelarskih društev. Občni zbor čebelarske družine Rakek. Čebelarska družina Besnica. Logaški čebelarji na svojem občnem zboru. Iz Gornje Radgone. Občni zbor čebelarskega društva Nova Gorica. Dopis iz Ormoža. Iz Sempetra pri Gorici. Občni zbor čebelarske družine Ožbolt ob Dravi. Čebelarska družina Zelezniki. Izlet litijskih čebelarjev	121
--	-----

OSMRTNICE

Župnik Martin Gorše. Miha Kadunc. Anton de Costa	128
--	-----

PANJSKA KONČNICA KOT UVODNA VINJETA

Delo na polju

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačajo letno članarino 1000 din, ga prejema zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 50, tiska ČP Delo — obrat Triglavsko tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, Jože Rihar, Edi Senegačnik in Jožko Slander. Odgovorni urednik: Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 1200 din, za inozemstvo 1500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 140 din, na 16 straneh 70 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. Isto velja za naročnino. Številka žiro-računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 600-14/603-116



OB DESETLETNICI MEDEKSA

VALENTIN BENEDIČIČ

Dne 15. februarja t. l. je praznovalo trgovsko podjetje Medeks desetletnico svojega obstoja. Najprej je bila slovesna seja delavskega sveta podjetja, ki jo je vodil predsednik tov. Ivan Košir. Na seji sta poročala predsednik upravnega odbora tov. Adolf Schwarzmann in direktor podjetja tov. Aleš Mižigoj. Po poročilih so nagradili tri jubilate, ki delajo v podjetju že od njegove ustanovitve, in sicer tovariša Maksa Gregorca, Vero Šuštaršičevo in Janeza Tiringerja. Slovesnost so praznovali v lepo okrašenem prostoru gostišča »Gorenjc« v Sentvidu. Navzoči so bili tudi zastopniki tiska in radia. Po svečani seji se je razvila pristrčna domača zabava, ki so se je udeležili vsi člani delovnega kolektiva podjetja.

Ustanovitelj trgovskega podjetja Medeks je bila naša Zveza. Po odločbi državnega sekretariata za gospodarstvo je namreč izločila iz svoje dejavnosti vse gospodarsko poslovanje in ustanovila samostojni podjetji: obrtno podjetje »Splošno mizarstvo Vrhnika« ter trgovsko podjetje »Medeks«. Obrtno podjetje »Splošno mizarstvo Vrhnika« je medtem zaradi previsokih stroškov prenehalo izdelovati panje in čebelarke potrebščine. Zato bomo morali urediti z njegovim pravnim naslednikom (podjetje je namreč že »integriralo«) še nekatere obveznosti, ki izvirajo iz pogodbe o medsebojnih odnosih, ki jo je z njim sklenila naša Zveza. Trgovsko podjetje Medeks pa je kljub raznim težavam uspešno prebrodilo številne krize in utrdilo svoje poslovanje. Naše članstvo bodo gotovo zanimali uspehi in težave ter delovanje podjetja v minulih desetih letih. Zaradi tega sem povzel iz poročila direktorja podjetja tovariša Aleša Mižigoja nekatere zanimivosti in podatke o delovanju Medeksa.

Najprej je govoril o ustanovitvi podjetja in o njegovih dejavnostih, kot so preskrba čebelarjev s čebelarskimi potrebščinami, odkup medu in drugih čebeljih proizvodov, čebel in matic ter prodaja medu na domačem in tujem trgu. Nato je na kratko opisal še zgodovino čebelarstva na bivšem

Kranjskem pred 200 leti s posebnim ozirom na znamenitega čebelarkega učitelja našega rojaka Antona Janša. V nadaljevanju je potem podrobneje obdelal nekatere dejavnosti podjetja po posameznih poglavjih, kar prinašamo v celoti zaradi zanimivosti navedenih podatkov.

Preskrba s čebelarskimi potrebščinami

Podjetje oskrbuje s panji, satnicami in drugimi čebelarskimi potrebščinami vse čebelarje v Jugoslaviji. S prodajo AŽ-panjev, zlasti v druge republike, je znatno izboljšalo način čebelarjenja in proizvodnjo medu tudi



Panji slovenskih čebelarjev v Liki, kjer je odkupoval Medeks lani med kar na terenu

v drugih krajih Jugoslavije. Oskrba čebelarjev s panji in drugimi čebelarskimi potrebščinami je bila v času, ko so obstajali še regresi tudi za te predmete, veliko ugodnejša, kot je danes. Zaradi stalnega naraščanja cen surovinam, potrebnim za izdelavo panjev, in potrebščinam ter zaradi zvišanja plač delavcem, zaposlenim pri izdelavi, so se ti predmeti zelo podražili. Zanimanje za nabavo tega blaga je zato zelo padlo in je vedno manjše. Čebelarji si pomagajo na ta način, da sami izdelujejo panje, pri nas pa nabavljajo samo razne sestavne dele, okovje in podobno, česar ne morejo sami izdelati. Zavedamo se, da je redna preskrba čebelarjev s panji in drugimi čebelarskimi potrebščinami odločilnega pomena za nadaljnji razvoj čebelarstva. Zaradi tega ne vračunavamo v prodajno ceno tega blaga nikakršnega dobička, temveč samo stvarne stroške, ki so v neposredni zvezi z nabavo in prodajo.

Čebelarstva proizvodnja

Po uradnih statističnih podatkih je v Jugoslaviji okrog 700.000 čebeljih družin. Od teh jih je v Sloveniji približno 80.000. Za našo čebelarstvo proizvodnjo je značilno, da se iz leta v leto zelo spreminja tako glede količine kakor tudi vrste in s tem tudi kakovosti pridelanega medu. Proizvodnja medu je pretežno individualnega značaja. Družbeni sektor je v začetni razvojni fazi. Od skupnega števila čebeljih družin v Jugoslaviji je le okrog 15.000 v družbeni lasti. Cenimo, da je povprečni pridelek medu na panj pri individualnih proizvajalcih v Sloveniji okrog 8 kg. O socialistični proizvodnji nimamo podatkov. Po cenitvah znaša pridelek medu v Jugoslaviji od 2000 do 3000 ton na leto. Manjši del pridelka porabimo doma, večji del moramo izvoziti. Naše podjetje je v desetih letih svojega obstoja odkupilo tele količine medu po naslednjih cenah:

Leto	Količina v kg	Indeks	Povprečna nabavna cena	Indeks
1954	485.068	100	306	100
1955	546.136	115	309	101
1956	670.671	139	337	110
1957	1.880.795	224	304	99
1958	601.880	125	261	85
1959	464.648	96	269	88
1960	290.251	60	312	102
1961	264.881	55	390	127
1962	594.429	123	422	138
1963	901.000	187	450	147

Številke o odkupu jasno kažejo, kako zelo so letine različne, čeprav zajemajo vso Jugoslavijo. Pri tem pa je treba poudariti, da ne izkoriščamo racionalnih pašnih možnosti niti v Sloveniji, še manj pa v merilu Jugoslavije. Še vedno posvečamo premalo pozornosti prevažanju čebel na različne pašne v raznih krajih države, s čimer bi lahko dosegli precej boljše proizvodne rezultate. Naše podjetje sodeluje pri odkupu s kmetijskimi zadrugami. Na žalost ima le malo zadrug sposoben kader, ki se zaveda odgovornosti pri odkupu medu in ki strokovno pravilno ravna z odkupljenim blagom. Zaradi tega sodeluje naše podjetje pri odkupu medu tudi s čebelarskimi organizacijami, zlasti v Sloveniji, ker kažejo v tem pogledu večji interes in razumevanje zlasti za pravilno sortiranje medu, kar je odločilne važnosti za uspešno prodajo. Naša želja je, da bi odkupovali med preko kmetijskih zadrug. Razumljivo pa je, da morajo imeti tudi zadruge razumevanje za naše zahteve, ker je med specifičen artikel, ki zahteva posebno strokovnost. Sicer pride lahko do prevzema nekvalitetnega, celo ponarejenega medu. Načelo, za katerim stremimo pri prometu z medom, je čim manj posrednikov in s tem čim krajša pot od proizvajalca do potrošnika oziroma do izvoza.

Iz gornjega pregleda gibanja cen medu lahko ugotovimo, da so se zlasti v zadnjih letih cene precej dvignile. Osnovni regulator za odkup naj bi bila cena, ki jo je mogoče doseči na svetovnem trgu. Zato je naše podjetje zasledovalo zdravo odkupno politiko ob realnih možnostih izvoza.

Izvoz medu

Pred vojno je bil v Jugoslaviji izvoz medu prav malo pomemben. Izvozili smo le minimalne količine. Živahnější je bil izvoz čebel in matic. Povojne izvozne rezultate medu ocenjujemo kot največji uspeh v čebelarstvu. Čebelarstvo se je predstavilo tudi s temi rezultati naši skupnosti kot zelo pomembna panoga, ki je nikakor ne smemo podcenjevati. Vsekakor prednjači v tem pogledu Slovenija, ki ima edina specializirano čebelarstvo izvozno podjetje, medtem ko je v drugih republikah med samo slučajni izvozni artikel vseh mogočih podjetij. Med njimi je bil edino »Medex« specializirano podjetje, ki ima primerne naprave za pripravljanje medu za izvoz. Iz naslednje tabele je razviden izvoz medu po količini in vrednosti v ameriških dolarjih:

Leto	Količina v kg	Indeks	Vrednost v dolarjih	Indeks
1954	344.068	100	123.572	100
1955	464.757	135	172.034	139
1956	469.699	137	240.428	195
1957	857.906	249	446.521	361
1958	627.718	185	291.958	236
1959	442.313	129	191.045	155
1960	267.991	78	126.169	102
1961	138.074	40	70.469	57
1962	436.731	127	272.357	220
1963	684.007	188	407.712	330

Naš največji kupec je Nemčija, slede ji Švica, Avstrija itd. Kljub temu da smo npr. leta 1957 izvozili v Nemčijo okoli 700 ton medu, ne predstavlja to niti 30 % celotnega zahodnonemškega uvoza medu. Ta podatek je važen tudi zaradi tega, ker prikazuje, da so dejansko neizčrpane možnosti izvoza medu v te države. Toda kljub temu imamo zlasti zadnja leta velike težave s prodajo medu v inozemstvu. Naš med je namreč z majhnimi izjemami najdražji na svetovnem tržišču. Države iz južne in srednje Amerike ter Avstralije, kjer imajo masovno čebelarstvo proizvodnjo, nudijo namreč med po znatno nižjih cenah.

Od evropskih držav nam konkurirajo Madžarska, Poljska, Romunija in Češka. V teh državah imajo namreč še star centralistični sistem organizacije zunanje trgovine na bazi egalizacijskih (izenačevalnih) fondov, kar jim omogoča izredno nizke cene pri izvozu. Tako nam preostane edino sredstvo, da se uveljavimo — borba za kvaliteto. Pri tem bi bilo napačno meniti, da zahtevajo in kupujejo države uvoznice predvsem medove boljše kvalitete, kakršne pridelujemo v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji. Res je sicer, da so naši temni medovi, hojavec in smrekovec, zelo iskani in jih na splošno lahko prodamo. Na žalost pa je proizvodnja teh medov zelo majhna in je znašala npr. v preteklem letu samo 5 % jugoslovanske proizvodnje. Vrh tega je krog potrošnikov za ta naš med omejen, ker kupuje večji del prebivalstva cenene medove. Razlike v kvalitetah svetlih medov so sicer očitne, vendar pa široki krog kupcev ni tako občutljiv za kvaliteto kakor za ceno.

V Nemčiji so specializirane firme, ki uvažajo letno po 40 do 50 ton medu, od tega pa prav malo našega medu svetlih vrst. Razlike v kvaliteti med medovi evropskih držav proizvajalk in Jugoslavije tudi niso tako velike, kakor so razlike v cenah, ki jih nudijo te države v primeri z našimi. Velik uspeh glede doseženih cen je pripisovati slovesu, ki si ga je ustvarilo naše podjetje na evropskem trgu, saj znaša udeležba našega podjetja v jugoslovanskem izvozu 80—95 %. Večji padec izvoza je bil v letih 1960 in 1961. Vzrok za tako majhen izvoz je pripisati takratnemu vodstvu podjetja, ki je brez soglasja članov delovnega kolektiva in brez vsakršne gospodarske utemeljitve ustanovilo podružnico Medeksa »Carniolo« v Grazu. Na to podjetje je prešla potem vsa izvozna dejavnost. Ta firma pa je kmalu zaključila svoje delo z dokaj poraznim rezultatom, nakar se je leta 1962 naše podjetje zopet močneje pojavilo na zunanjem trgu. V preteklem letu je podjetje kljub neugodni situaciji pri odkupu doseglo v izvozu zopet lepe uspehe in je znašala udeležba Medeksa pri celotnem izvozu iz Jugoslavije 90 %. Pri tem ne smemo prezreti dejstva, da so zaradi nemogočih odkupnih pogojev z redko izjemo vse ostale registrirane trgovske organizacije prenehale odkupovati in seveda tudi izvažati. Ostalih 10 % predstavlja izvoz proizvajalca, ki ima tudi edine zasluge, da se je v preteklem letu tako zelo povišala odkupna cena, da so vse ostale organizacije prenehale odkupovati.

Prodaja na domačem trgu

Prodaja medu pri nas ni tako razširjena kot v drugih, zlasti v zahodnoevropskih državah. Zanimivo je, da so zahteve domačega tržišča po medu veliko manjše od naše proizvodnje, zato smo primorani vsako leto izvoziti večje količine. Med pri nas še nima pomembnega mesta med živili, kot bi to zaslužil glede na svoje vsestranske kvalitete. Glavna sestavina medu je sladkor — 70 do 80 % — in sicer glukoza in fruktoza. Njegova velika prednost je v tem, da je vir energije, ki si jo prisvoji organizem takoj po uživanju. Vendar ima med še druge važne sestavine, kot so proste organske kisline, eterična olja, rudninske snovi, razni fermenti in vitamini.

Poglejmo, kako smo prodajali med na domačem trgu:

Leto	Količina v kg	Indeks	Povprečna prod. cena	Indeks
1954	85.000	100	290	100
1955	97.066	114	294	101
1956	65.225	74	368	127
1957	73.834	87	363	125
1958	64.225	76	350	114
1959	88.591	104	328	115
1960	117.425	138	382	132
1961	156.046	160	480	166
1962	142.915	168	502	173
1965	182.824	215	513	177

Naše podjetje si prizadeva, da bi bila potrošnja medu doma čim večja. Žal prevladuje pri naših ljudeh še zastarela mentaliteta, da se uživa med

samo kot zdravilo, kadar smo prehlajeni ali pa sicer bolni. Kot smo že omenili, ni med samo zdravilo, ampak živilo s posebnimi kvalitetami. Zato bi moral postati vsakdanje poživilo vsakega posameznika.

Splošna ocena nadaljnjega delovanja našega kolektiva

Kot edini specializirani kolektiv na področju blagovnega prometa z medom v SFRJ si bomo prizadevali, da v prihodnosti še povečamo svoj ugled v inozemstvu. S solidnim poslovanjem smo si pridobili zaupanje tudi naših domačih proizvajalcev, ki zelo cenijo naša prizadevanja glede večjega izvoza. Naša želja je, da se pogoji v prometu z medom normalizirajo, to je, prilagode tržnim pogojem na svetovnem tržišču, kajti le tako bomo lahko svoje viške uspešno prodali na zunanjem trgu ter opravičili tudi svoj obstoj pred skupnostjo. V naporih za čim večjo blagovno izmenjavo z inozemstvom, ki je ena osnovnih nalog našega sedemletnega plana, bo tudi naš kolektiv prispeval svoj delež, saj bomo z vztrajnim delom pri dviganju kvalitete našega medu dosegli prav gotovo tudi boljše devizne učinke, ki so za naše gospodarstvo tako velikega pomena.

K desetletnici uspešnega delovanja podjetja »Medeks« čestita delovnemu kolektivu tudi naša Zveza z željo, da bi podjetje tudi v prihodnosti uspevalo s svojimi prizadevanji v korist našega čebelarstva in vse skupnosti.

KAKŠNA OPRAVILA NAM PRINAŠA APRIL

VLADI MARTELANC

April je najbolj muhast mesec v letu. Ako kak dan izmenoma sije sonce in dežuje ali se ob hladnem vetru ponujajo celo snežinke, ugotavljamo, da je v aprilu pač vse mogoče. Rastlinstvo se bujno prebuja iz dolgega zimskega počitka. V osojnejših legah venejo zadnji cvetovi teloha, pozna spomladanska resišča bleste v svojih živih barvah, vrbe pa vabijo k svoji pogrtnjeni mizici. Skrben čebelar je pustil svojim panjem že prejšnjo jesen bogato zimsko zalogo, da bi vzdržali tja do izdatne majniške paše. Ta pa povzroči novo in razgibano življenje v panju, kjer se vali iz dneva v dan nov zarod. Da preobilna zaloga ne bi ovirala zalegajoče matice, moramo marsikak zalit stranski sat prestaviti v medišče. Takšne zgodnje spomladanske blagodati pa žal niso deležni vsi naši čbelarji, ki morajo ob nezadostni paši krmiti na zalego.

V zadnjih dneh marca in v aprilu prične zimsko zalogo kar vidno kopnети, posebno takrat, kadar čebele zaradi slabega vremena ne morejo na zgodnjo bero. Po prvem spomladanskem pregledu, ki smo ga opravili po opisu v marčni številki, moramo panje glede razvoja in zaloge skrbno nadzirati. Čebelarje, ki so prezimovali družine z ločilno desko v zoženih plodiščih na sedmih ali celo na petih satih, čaka v aprilu zelo važno delo, da postopoma širijo gnezda z dodajanjem medenih satov, na katerih odkrijejo za kako dlan pokritih celic. Omenili smo že, da smo te sate ob zazimljenju odvzeli in jih shranili v omari za satje. Pomniti moramo, da je v zoženih

panjih bolj toplo, zato je razvoj zelo hiter. Čebelarjem je prav kmalu tesno, kar vpliva poleg še drugih faktorjev na nezaželeno prezgodnje rojenje. Družine, ki so utesnjene na 5—7 satov, ob ugodni paši že v prvi tretjini aprila razširimo za dva sata, ki bosta v nekaj dneh navadno tudi zaležena. Z drugim širjenjem, ki sledi prvemu včasih čez kakih 8—10 dni, izpolnimo plodišče z vsem satovjem. V popolnem plodišču ima dobra matica na voljo dovolj praznih celic za zaleganje. Kljub še tako veliki skrbi pa ne moremo doseči, da bi bili ob koncu aprila vsi panji enako razviti. V enih se kmalu



Čebelar Šrnc iz Gorij pri Bledu lovi s tako pripravo roje

pojavi zalega celo na krajnih satih, medtem ko je pri drugih ob istem času plodišče zaleženo le do polovice ali pa še to ne. Vendar je želja skoraj vsakega čebelarja, da ima sorazmerno enako razvite družine. Take družine je potem mnogo lažje opravljati, ker se odvija nastavljanje, prestavljanje in točenje kot na tekočem traku. Take idealne, enako močne družine dosežejo čebelarji še pred nastavljanjem s tako imenovanim izenačevanjem družin. Kako to dosežemo? Močnim družinam, ki dosežejo že proti koncu aprila pred drugimi tak razvoj, da bi jih morali, ako nočemo tvegati nezaželenega rojenja, kar prestavljati, odvezamo kak sat pokrite zalege in ga dodamo manj razvitim družinam. S tem nekako izenačujemo: močnejši družini jemljemo mlade čebele do jilje, ki povzročajo rojenje, ter jih dodajamo panju, v katerem jih zalegajoča matica nujno potrebuje. Pri tem pa moramo biti izredno pazljivi, da ne prenesemo matice, ker bi jo s tem prav gotovo izgubili. Vse to pa lahko delamo samo takrat, kadar smo prepričani, da nimamo v panjih kakšne bolezni, sicer jo zanesemo še v zdrave panje. Nekateri čebelarji izenačevanje odklanjajo, češ da pod-

piramo včasih bolj lene in manjvredne družine na račun pridnih, kar imajo za škodljivo razmetavanje delovne sile. V svoji praksi sem to reč temeljito preizkusil in prišel do tehle zaključkov: težko je namreč ugotoviti zanesljive vzroke, zakaj neke družine pozimi oslabe in na spomlad bolj slabo napredujejo. Možnosti je lahko mnogo: zaletelost čebel v sosednje, simpatičnejše panje, prihuljen jesenski rop, ki je z obrambo pobral mnogo čebel, in mnogo podobnega, kar družini navidezno zmanjšuje kvaliteto. Med zaostalimi družinami je tudi nekaj procentov takih, ki se jih zaradi slabih prirojenih lastnosti res ne splača podpirati, pretežna večina pa je vendarle takih, ki nam vsak posojeni sat zalege kasneje stotero povrnejo. Naša dolžnost je, da čim prej odkrijemo, kaj se splača izenačevati in kaj ne. V ta namen moramo pač tvegati, da dodamo zalego iz močnih panjev vsem zaostalim družinam. Naša dolžnost je potem, da pri okrepljenih družinah stalno nadzorujemo njihov razvoj in si takoj zapomnimo tiste, ki jim operacija ni skoro nič pomagala. Kjer matica kljub povečanemu številu čebel ne zalega bolj, jo moramo čim prej izmenjati. Ako smo med petimi okrepljenimi družinami odkrili le eno slabo, je to uspeh, ki opravičuje izenačevanje ostalih štirih. Brzdanje prenaplo razvijajočih se družin z jemanjem predvsem pokrite zalege nam prihrani mnogo nevolje nad nezaželenimi roji, posebno še takrat, če nam na oddaljenih pasiščih celo pobegnejo. Vsekakor pa so lepo in enako razviti panji v čebelnjaku sad dobrega in preudarnega čebelarjenja. S takimi čebelami bomo na pasiščih prav gotovo uspeli.

Ako ugotovimo v aprilu v kakem panju preleganje s pravimi ali zasilnimi matičniki, smo lahko brez skrbi, da se bo mlada matica sprašila, ker imajo mnogi panji v tem času že trote. Ob preleganju nam vsi preleganci neenako zaostanejo. Tam, kjer učka stara matica s skromnejšim zaleganjem svojo plodno hčerko, gre preleganje skoro brez vidnejših znakov mimo nas. Bolj problematični so pa preleganci, pri katerih matica nenadoma pade, tako da morajo čebele takoj potegniti zasilne matičnike kar na svojih celicah. Pri takem prelegancu ne bo svežih jajčec 25—25 dni. Ker prav v tem času stare čebele iz prejšnjega leta zelo odmirajo, nam ta družina tako nevarno oslabi, da ne moremo od nje pričakovati več kot od kakega poznejšega roja. Kdor ima v čebelnjaku v rezervi prezimljene štirisatne prašilčke, naj žrtvuje enega in ga doda takemu prelegancu, ki smo mu nekaj dni poprej odstranili zasilne matičnike. V matičnici dodano matico zavarujemo s sladkornim testom.

V krajih, kjer imajo dobro pomladansko pašo, bodo panji tako živahni, da jih lahko spustimo na nastavljeno satje v medišču. Čebelam in našemu žepu ne bo prav nič škodovalo, če bo v nastavljenih satih tudi kaj medu: to čebele samo podžiga k dobremu razvoju. Pa tudi prazno satje je pred večami v medišču najbolj varno. Nastavljeni panji morajo biti za okenci še vedno skrbno zapaženi, ker toplota v plodišču ne sme pasti pod 55 stopinj C. Kdor je že v jeseni izrezal staro satje, mora pri nastavljanju praznino v medišču izpolniti s tremi ali štirimi satnicami. Ker se take satnice v toplem medišču do prestavljanja rade skaze, jih dajo nekateri v panj šele pri prestavljanju. Zato prekuhajo staro satje v tem času, ki je za kuho voščin na prostem zaradi toplote primernejši. To si seveda lahko

privošči le tisti, ki ima dovoljno zalogo voska iz prejšnjega leta. Najidealnejše satovje dobimo, če potegnejo čebele satnice ob dobri paši v čim krajšem času. O dodajanju satnic in o prestavljanju bomo govorili v prihodnji številki. Zdaj je prišel tudi čas za dražilno krmljenje z medom, medenim testom ali s sladkornimi pogačami.

V marcu in aprilu je tudi čas, da sejemo in sadimo medovite rastline. Ne pomaga samo tarnati, da v poznih poletnih mesecih čebele nimajo paše in niso za jesensko bero dovolj pripravljene. Marsikateri čebelar ima kakšno primerno zemljišče za zasaditev podtaknjencev raznih vrst. Košati divji kostanj bi lahko mnogokrat nadomestila japonska sofora, ki daje čebelam od srede julija in deloma še avgusta prav dobro pašo. Tako so pred nekaj leti v Ljubljani uredili nove ulice in drevorede zasadili z gledičevko. (*Gleditschia triacanthos*), ki daje čebelam v juniju in juliju dobro pašo. To drevo raste sicer počasi, a ob cvetenju privabi toliko čebel, da brenče kot na ajdi. Naj omenim še posnemanja vreden primer čebelarske družine v ljubljanski okolici, ki je v dogovoru z nekim kmetijskim posestvom uspeła, da so med krmne rastline posejali tudi zgodnjo repico, ki daje že v aprilu čebelam bogato pašo. Za nabavo semena so čebelarji deloma tudi sami nekaj žrtvovali. Vse to je posnemanja vredno, saj nas veže v tem pogledu tudi naš perspektivni program razvoja čebelarstva. Ne odlašajmo s tem na zadnja leta, ampak pričnimo takoj, da bomo želi čimprej bogate sadove.

Čebelar prevaževalec se mora že aprila odločiti, katere pomladne paše bo izkoristil. Zato si mora pravočasno zagotoviti pašišče. Še prej pa je treba imeti veterinarsko potrdilo o zdravju čebel, kajti brez njega ne moremo na nobeno pašo. Pašišče si oglejmo že prej, da ne bo potem nepotrebnih težav. Glejmo, da ne bomo nakopičili preveč panjev na enem mestu.

O SPOMLADANSKEM KRMLJENJU NA ZALEGO

EDI SENEGACNIK

Krmljenje na zalego se je v zadnjih letih močno uveljavilo povsod tam, kjer zgodnja spomladanska paša ni tako zanesljiva, da bi se čebelje družine ob njej dobro razvile in potem lahko izkoristile spomladansko travniško, žajbljevo, akacijevo in smrekovo pašo. Pogosto prav ob cvetenju sadnega drevja kar cel teden dežuje in marsikaka družina, ki se je krepko upirala hudi zimi, pade zdaj za lakoto po čebelarjevi krivdi. V tem času namreč porabljaajo čebele zadnje kapljice zaloge za krmljenje ličink, ki jih je vsak dan več, kajti matica vedno bolj pridno zalega. Prvi rod čebel, ki se bo porajal iz teh ličink, bo odločilno vplival na moč in seveda tudi na uspeh čebelje družine ob prvi izdatni paši. Če pomladna narava s svojim nestalnim in muhastim vremenom ne daje čebelam dovolj medicinine in cvetnega prahu, jim mora pomagati čebelar s krmljenjem. Tako bodo imele čebele stalno pašo v panju. Če bo zunaj lepo vreme in bodo naše živalce nosile medicino in obnožino, se za dodano hrano ne bodo dosti menile. Ponoči in ob slabem vremenu pa bodo pridno segale po njej in matica bo zato bolj zalegala.

Ker imamo pri nas skoro povsod še kar dobro pomladno pašo, potem pa pogosto nobene več, če slučajno ne zamede gozdovi, je skoro nujno potrebno, da imamo spomladi močno armado pašnih čebel, ki lahko dobro izkoristijo vsakršno pašo v tem času.

O krmljenju na zalego smo že mnogo pisali. Vendar pa nam izkušnje vsako leto sproti pokažejo, kaj bi bilo še treba storiti, da bi bil naš uspeh boljši. Lanska pogubna zima je uničila nič koliko čebeljih družin, največ jih je padlo prav v prvih pomladnih dneh. Pomladnim izgubam je botrovala skoro povsod zahrbtna noseča, ki je lahko prav bohotno zagospodarila v panjih, kjer se čebele več kot sto dni niso spreletele in očistile. Kjer so čebelarji jeseni dopolnjevali zimsko zalogo s sladkorjem in dodajali v prve obroke nosečak, tam izgub ni bilo. Prav tako so ohranili čebelarji zaradi predolge zime oslABLJENE družine, ki so jih takoj spomladi krmili na zalego tako, da so dodajali sladkorni raztopini nosečak. To zdravilo, ki so ga dajali preventivno, je zares ohranilo jesenske čebele pri življenju, dokler se ni izvalila mlada generacija čebel. Prav te jesenske čebele so vplivale na matico, da je močnejše zalegala, kot bi sicer, če bi teh čebel ne bilo. Tudi znanstveniki, ki so nosečak preizkušali, so nam povedali, da je spomladansko krmljenje z njim učinkovito zlasti tam, kjer krmimo preventivno. Zajedalce Noseme apis, ki so se morda že začeli razvijati v čebeljem črevesju, nosečak uniči in te čebele žive zato dlje, kot bi sicer, in ne odmro. To pa je prav zdaj spomladi važno, saj je vsaka čebela za čebeljo družino bolj pomembna kot kdajkoli pozneje. Res ni vseeno, če odmro zimske čebele že marca ali pa šele konec aprila. Zato bomo začeli letos krmiti na zalego tako, da bomo dali vsem družinam brez razlike po eno in pol ali največ dve tableti nosečaka. Na en liter sladkorne raztopine v razmerju 1:1 damo po eno tableto nosečaka. Pokladamo pa v lesenih (ne kovinskih!) koritcih ali posodah. Pri preventivnem krmljenju naj dobi družina po pol litra sladkorne raztopine tri ali štiri večere zaporedoma. Če še nismo nikdar imeli noseče v svojih panjih, bo zadostovala v preventivne namene tableta in pol. V tem primeru bomo krmili torej trikrat po pol litra. Če pa smo imeli nosečave družine že lansko pomlad, nadaljujemo krmljenje tako, da bo dobila družina vsaj tri tablete nosečaka. Gontarski je v svojih navodilih svetoval, da krmimo najprej trikrat zaporedoma v obrokih po pol litra, potem pa nadaljujemo, če so čebele bolne. Vsak drugi večer pokladamo še po pol litra, dokler se ni stanje izboljšalo oziroma nismo porabili že treh tablet na eno družino. Krmljenje v večjih dozah bi ne imelo nobenega smisla. Gre za to, da porabijo čebele hrano zase in da pride nosečak v črevesje, kjer so se že razvili ali pa se utegnejo šele razviti zajedalci. Če bi krmili kar po cel liter, bi znosile čebele odvečno raztopino v celice okrog zalege, kjer bi matico blokirale prav v času, ko najbolj želimo, da zalega. Vedimo, da je v tem času še hladno in da potrebujejo čebele prav zaradi zalege kar največ toplote. Zato matica ne more zalegati na večjih površinah. Sploh si zapomnimo, da krmimo na zalego vselej v manjših obrokih po četrt do pol litra sladkorne ali medene raztopine. S krmljenjem začnemo zadnje dni marca; če je že toplo, ali pa prve dni aprila.

Preventivno pa lahko krmimo z nosečakom že prej, če nam vremenske prilike to dopuščajo. S sladkorno raztopino ne bodo dobile

čebele zdaj samo zdravilo, ampak tudi vodo, ki jo v tem času močno potrebujejo za pripravljajanje hrane za ličinke. Pogosto jo iščejo zunaj in marsikaka čebela se zaradi hladnega vremena ne vrne več v panj.

S pravim krmljenjem na zalego bomo torej začeli šele takrat, ko se bo otoplilo in bodo prinašale čebele že obnožino. Slabih družin nima smisla krmiti na zalego. Raje jih združimo in pustimo jim najboljšo matico. Seveda bomo potem tako družino tudi krmili. Ako imamo dobro pomladno pašo in so dobile čebele v jeseni obilno zimsko zalogo, ki do sedaj sploh še ni mnogo skopnela, in so v panju še aprila debeli zaliti sati ter imamo tudi sicer močne in zdrave družine, nam sploh ni treba krmiti na zalego. Toda med nami je malo tako srečnih čebelarjev! Še vedno je za krmljenje na zalego najboljša hrana le med. Vsak čebelar ve, kakšne sestavine ima v sebi, in prav te potrebujejo zdaj čebele pri pripravljajaju mlečka za ličinke. Sladkor je res samo nadomestilo v sili, ki pa je tudi dobro; seveda pa morajo imeti ob njem čebele dovolj obnožine. Dodajanje medenih satov, ki smo jih spravili jeseni za zlato rezervo, se je zelo obneslo. Zadelane medene sate odkrijemo za kako dlan, poškopimo z mlačno vodo, potem pa jih porinemo ob gnezdo. Čez nekaj dni jih spet odkrijemo za dobro dlan. Prav tako dodajamo medene sate družinam, ki smo jih v jeseni zožili. Tem vračamo sate in sicer vsakokrat le po enega, ki smo ga prav tako odkrili. Pokladamo pa seveda lahko tudi strjen, kristaliziran med v koriteca. Čim trši je, tem boljši je, kajti čebele se bodo ob njem dalj časa zadrževale, kot bi se na primer ob sami medeni raztopini. S kristaliziranim medom imajo čebele mnogo dela. Tope ga, pri tem pa se razvija v panju za ta čas zelo koristna toplota, ki je prav zdaj spomladi tako zelo važna. Prav zato dosežemo s kristaliziranim medom skoro še enkrat večji uspeh kot pa z raztopino samo. Najboljši je kostanjev med, dober pa je seveda vsak drug, le da je kristaliziran. Kdor nima dovolj medu te ali one vrste, naj si pomaga z medenim testom. Zanj ne bo potreboval toliko medu, uspeh pa bo prav tako dober. Medeno testo napravimo tako, da dodamo enem kilogramu sladkorne moke 20 dkg tekočega medu. Delamo ga prav tako, kot pripravljamo testo za kruh. Sladkorno moko stehtamo, jo stresemo na mizo ali pa v večjo posodo, najboljše so nečke. V sladkorno moko napravimo večjo luknjo in vlijemo vanjo nekaj medene raztopine. Zdaj začnemo gnesti in gnetemo tako dolgo, da se napravi testo. Nekoliko sladkorne moke prihranimo za rezervo, ker se bo testo čez nekaj dni zmehčalo in ga bo treba spet pregnesti. Da bo trše, mu bomo dodali še nekaj sladkorne moke. Tako testo napravimo že jeseni ali pozimi, da se uleže in dobro prepoji z medom. Seveda ga lahko napravimo tudi zdaj spomladi, na vsak način pa že nekaj dni pred krmljenjem. Sladkorni moki dodamo tudi posneto mleko v prahu (10 dkg na 1 kg) in jajčni prah (5 dkg na 1 kg). Oba nam bosta nadomeščala obnožino, če je v naravi ni dovolj. Ponekod dodajajo takemu testu tudi nekaj presušenega in presejanega kvasa. Kjer pa je obnožine dovolj, teh dodatkov ni treba, prav tako ne, če smo uporabljali pri sladkornem testu kostanjev med. Medeno testo hranimo potem v zaprtih posodah na suhem in hladnem prostoru lahko več let.

Krmimo pa lahko tudi s sladkornimi pogačami, ki jih izdeluje Agromel. Stanejo okrog 260 din kilogram. Čebelarji, ki so jih lani dajali svojim

čebelam, so jih zelo pohvalili. Prav pa je, da take sladkorne pogače zdaj spomladi namočimo v medeno raztopino, preden jih dodamo čebelam. Potem jih bodo začele z nič kakšno vnemo obirati.

S samim suhim sladkorjem zdaj spomladi še ne smemo krmiti, ker potrebujejo čebele zanj preveč vode. Seveda pa lahko pokladamo sladkorno ali medeno raztopino vsak večer ali vsak drugi večer po četrtinko litra. Pomnimo pa, da uspeh ne bo tak, kot je pri dodajanju medenih satov, kristaliziranega medu, medenega testa ali pa pogač. En kilogram trdega kristaliziranega medu ali testa bo jemala družina približno 10 dni. Čebele bodo imele torej deset dni neprestano pašo, četrt litra sladkorne raztopine pa pobero čebele v desetih minutah. Dražljaji, ki prihajajo od čebel na matico zaradi občutka dobre paše, trajajo torej nepretrgoma 10 dni, tu pa le 10 minut. Prav v tem je tudi bistvo krmljenja s tako hrano, ki nudi čebelam dolgotrajno, tako imenovano nepretrgano ali večno pašo. Pri krmljenju s tekočino pa moramo vrh vsega še vsak večer odpirati panje. S tem pa imamo preveč dela, kajti vsaka minuta je danes dragocena, zlasti za čebelarja v tem času.

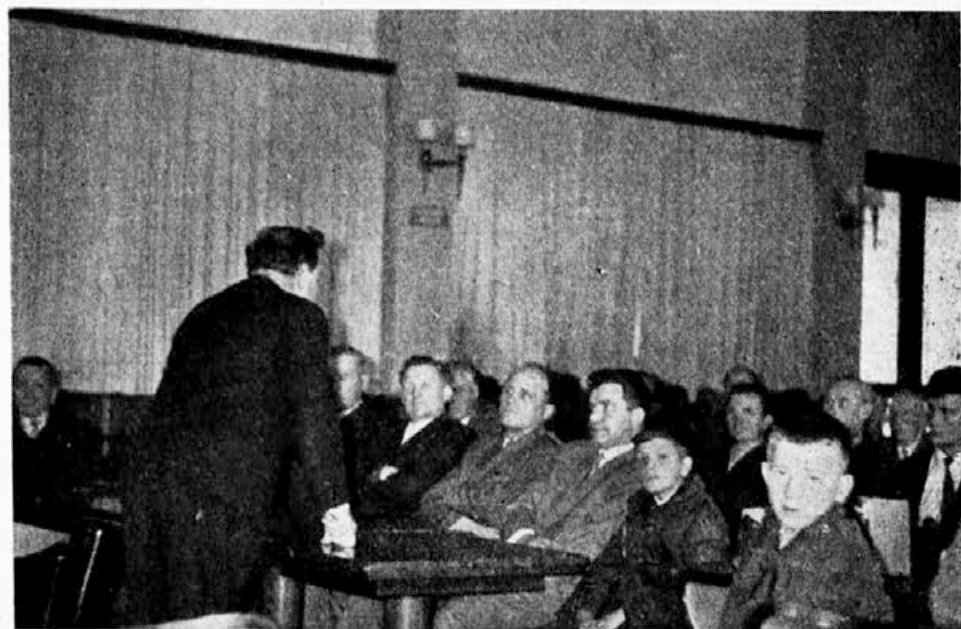
Dovolj je, če dobi vsaka družina kilogram ali dva medu, sladkornega testa ali pogač. Čebelar bo sam odločal o količini dodane hrane pač po tem, koliko je še zaloge v panju in kakšna je trenutno pomladanska paša. Če računamo tudi preventivno krmljenje proti noseči, dobi potem v celoti 5 kg hrane. To pa je popolnoma dovolj, da se družine ob količkaj dobri paši lepo razvijejo in jim je treba zato že v začetku maja odpreti medišče.

Ob dobri paši v panju in v naravi so se stare zimske čebele že do kraja izrabile in odmrle. Konec aprila ali v začetku maja jih že ni več. Nadomestile so jih mlade čebele, ki bodo zdaj odločilno vplivale na uspeh svoje čebelje družine. Prav te čebele bodo izkoristile prvo izdatno pomladansko pašo. Da bi se njihova telesna odpornost še povečala in da bi jih pri njihovi pridnosti še bolj vzpodbudili, jim dodamo lahko sedaj še streptomycin. Ta ne deluje samo vzpodbudno, ampak uničuje tudi različne bolezenske klice, zlasti pa tiste, ki povzročajo lahko gnilobo. Dovolj je, če dobi vsaka družina 1 gram tega zdravila v obrokih. Na 1 liter mlačne sladkorne raztopine damo 1 gram streptomicina, ki smo ga prej raztopili v kozarcu mlačne vode, pomešali in počakali, da se je raztopina zbistрила. Potem jo zlijemo v sladkorno raztopino, ki mora biti mlačna in ne vroča, vse pa dobro premešamo. Pokladamo v dozah po četrt ali pol litra vsak večer. Ko bi bili dajali streptomycin preje starim čebelam, ki so nam medtem že odmrle, bi ne imeli od tega prav nobenih koristi.

Pri dodajanju zdravil si zapomnimo, da jih ne smemo uporabljati v prevelikih dozah. Streptomycin bi čebelam naravnost škodoval, če bi ga dajali v večjih količinah, kot so predpisane. 1 gram popolnoma zadostuje. Prav tako je tudi z nosečim. Niti eno niti drugo zdravilo pa ne sme zaiti v medišče, saj bi bil tak med zelo nevaren za ljudsko prehrano.

Prav zato tudi krmimo v manjših dozah, da čebele raztopino z zdravilom sproti porabijo zase, oziroma za pripravljanje hrane za zalogo. Šele nekaj dni po tem, ko smo prenehali s krmljenjem na zalogo, nastavimo sate v medišče. V medišče nosijo čebele samo medičino, nikdar pa ne sladkorne raztopine s kakršnimkoli dodatkom!

Ce smo se odločili za vzrejo matic, izberimo že sedaj rednika in ga krmimo. To je družina, ki ji bomo dodali pozneje vzrejno gradivo. Hranila nam bo ličinke in negovala matičnike. Ni treba, da bi izbrali za rednika najboljšo družino. Ta naj nam raje nabira, zato bi jo bilo škoda porabiti za rednika. Dala pa nam bo samo jajčeca ali ličinke, zaradi katerih je ne bomo prav nič oslabili. Za rednika izberimo kako srednjo družino, ki rada roji. Spraviti ga moramo v rojilno razpoloženje in takrat mu bomo odvzeli matico. Po 10 dneh mu bomo potrgali vse matičnike in dodali vzrejno gradivo iz najboljšega panja. Zato pa moramo imeti močnega rednika s kopicco mladih čebel, ki bodo potem negovale matičnike in tudi odločale o njihovem številu. Z rednikom postopamo prav tako kot smo z drugimi panji. Najprej ga krmimo na zalego, kot smo ostale panje. Ko pa smo druge panje prenehali krmiti in smo jim že nastavili medišča, krmimo rednika še dalje, ne da bi mu odprli medišče in odvzeli slamnico. Rednik ostane toplo odet še prvo polovico maja. Po možnosti mu dodamo še kak sat pokrite zalege iz močnih panjev in odvezamemo kakega medenega. Najbolje je, če ga krmimo z medom. Ker je dobil že prej pri krmljenju na zalego dovolj hrane, mu nalijemo sedaj vsak večer po četrt litra medene raztopine, ker je ta najbolj podobna medičini v naravi. Kmalu bomo opazili, da je družina tako močna, da nam utegne vsak čas rojiti. Takrat pa smo že dosegli svoj namen. Zdaj je treba rojilno razpoloženje samo usmeriti v to, da nam družina ne bo rojila, ampak negovala matičnike, iz katerih se bodo izvalile zaželene matice iz najboljšega rodu. O tem pa v prihodnji številki.



Koroški čebelarji so med najbolj delavnimi. Jeseni so priredili tečaj o vzreji matic v Ravnah

ČAS ZA ŠKROPLJENJE SADNEGA DREVJA JE TU

JANEZ ČOKL

Brž ko bo skopnel sneg in se bo malo otoplilo, bodo po naših sadovnjakih zabrnele traktorske in motorne škropilnice. Sadjar, ki hoče pridelati lepo in zdravo sadje, mora varovati svoj sadovnjak pred številnimi škodljivci in boleznimi. Vendar pri tem ne sme pozabiti, da so zaščitna sredstva, s katerimi uničuje škodljivce, ki so po večini žuželke, strup tudi za čebele. Zavedati se mora, da je korist, ki jo ima kot sadjar od čebel, ki mu oprahujejo sadno drevje, desetkrat večja od koristi, ki jo ima čebelar. Kaj bi pomagala vsa intenzivna obdelava, vse gnojenje in ne vem kako popolna zaščita pred boleznimi in škodljivci, ko bi ne bilo čebel, ki bi oprahujele cvetje. Moti se, kdor meni, da bodo oprahujevali čmrlji in druge žuželke. Teh je zlasti spomladi zelo malo, ker prezimujejo posamič in ne v družinah. Spomladi, ko zacvete sadno drevje, se začno šele razvijati. Znano je, da odpade na čebele 90% vsega oprahujevanja. Tega se zelo dobro zavedajo po svetu. Ameriški farmarji zelo dobro nagrajujejo čebelarje, ki pripeljejo čebele na plantažo ob času cvetenja njihovega sadnega drevja. Podpirajo torej razvoj čebelarstva in pazijo na čebele. Kaj pa pri nas?

Ob tem vprašanju se splača malo obstati in premisliti. Pri nas je zemljiška posest silno razdrobljena in je gospodarjenje na tej zemlji možno samo ob sodelovanju z zadrugo. V rokah zadrug je vsa trgovina s tržnimi viški, reprodukcijskim materialom in zaščitnimi sredstvi in kar je najvažnejše, zadruge skoraj izključno same razpolagajo z mehanizacijo, torej tudi s škropilnicami. Zato so zadruge v prvi vrsti odgovorne za pravilno izvedbo škropljenja. Že zadruga bi morala misliti na to, kakšno škropilo bo nabavila, kajti poleg silno strupenih sredstev obstajajo tudi taka, ki čebelam manj ali pa sploh ne škodijo. Toda pri nabavi navadno mislijo v prvi vrsti samo na to, da je sredstvo tako embalirano, da je z njim najbolj enostavno poslovanje. Šele potem pa pomislijo, ali je sredstvo tudi dovolj učinkovito ali ne, na čebele pa pri vsem tem res »ne morejo« misliti. V zagovor gornje trditve lahko navedem, da večina kmetijskih organizacij že nekaj let nabavlja za zimsko škropljenje dinitroortokresolne preparate, ki jih nudijo tovarne pod imenom: rumesan, kreosan, žuto olje. Ti preparati so zelo lepo embalirani in je poslovanje z njimi enostavno. Ker pa jih uporabljamo že več let, z njimi ne dosežemo več zaželenega uspeha. Strokovnjaki zatrjujejo, da postane kapar pri večletni uporabi istega sredstva odporen proti njemu. Vemo, da nikdar povsem ne uničimo kaparja, zlasti če opravimo samo zimsko škropljenje, kar dela pri nas večina sadjarjev. Po vsakem škropljenju ostanejo najodpornejši in tako se ustvari sčasoma proti škropilnemu sredstvu skoraj povsem odporen rod. Iz tega sledi, da je nujno potrebno škropivo menjati, če hočemo doseči uspeh. Naš namen je namreč ta, da uničujemo škodljivce, ne pa da izpolnjujemo predpise.

Vemo, da so vsa ta sredstva tudi zelo strupena za čebele. Ker pa ni na voljo dovolj škropilnic, bodisi da jih sploh ni ali pa niso popravljene, se zavleče škropljenje včasih do srede aprila. Takrat pa cveto pod sad-

nim drevjem žefran, trobentice in tu in tam tudi regrat. Pri poznem škropljenju kaplja škropivo naravnost v te cvetove in zastrupitev je tu. Škropilci so včasih tudi slabo poučeni, kako je treba škropiti, da se obvarujejo čebele. Včasih so ti ljudje tudi malomarni in celo nagajivi. Zgodilo se je že, da je nameril škropilec curek celo v čebelnjak. Taki ljudje so brezbrizni, ker jih še nihče ni klical na odgovornost. Vendar so zakonski predpisi tu in čebelarji se bomo morali nasloniti nanje. Odločno bo treba zahtevati pri zadrugah, da se bodo točno držale predpisov o škropljenju. Še bolje pa bo, če skušamo doseči, da bo zadruga nabavila taka sredstva, ki čebelam ne škodijo. Med taka sredstva sodi žveplenoapnena brozga. Je odlično sredstvo za zimsko pa tudi za poletno škropljenje. Drevo jo dobro prenaša, ga pomlajuje in deluje nekako stimulatивно na rast. Vsebuje od 15 do 18 % polisulfidnega žvepla. Bistvo je v tem, da se že v nekaj urah škropljenja izloča in enakomerno prekrije vso površino drevja s koloidalnim žveplom in tako varuje drevo pred boleznimi. Je zelo lepljiva in zato je njen učinek dolgotrajen. Z njo uničujemo škrlup, pršico in kaparja. Pinusova ima gostoto 30° Be, zato jo potrebujemo manj in sicer za zimsko škropljenje 15 dkg na 85 litrov vode. Lahko pa jo tudi pripravimo doma, taka pa ima 20 do 22° Be ter jo damo 20 do 25 kg na 80 oziroma 75 litrov vode. 100 litrov temeljne žveplenoapnene brozge pripravimo doma takole:

10 kg živega apna (50 kg gašenega) ugasimo v železnem kotlu z malo vode, primešamo 20 kg žvepla v prahu ter med neprestanim mešanjem dolijemo 90 do 100 litrov vode. Tako pripravljeno zmes nato kuhamo od tri četrti pa do ene ure oziroma tako dolgo, da postane rjavkastordeče barve. Med kuhanjem brozgo večkrat pomešamo in dolijemo nekaj hladne vode, da preprečimo prekipevanje in nadomestimo vodo, ki je med kuhanjem izhlapela. Kuhano brozgo ohladimo in previdno odlijemo od gošče na dnu kotla v železne sode in steklene balone, ki se dajo dobro zapreti, da zrak ne more do brozge. 1 liter take brozge tehta 1,160—1,170 gramov.

Kot vidimo, je priprava te brozge zelo enostavna. Tudi če pogledamo gospodarsko stran, je najcenejša. Za 1 ha strnjene sadovnjaka porabimo povprečno 60 kg rumesana, ta pa je v maloprodaji po 364 din, to znese 21.840 din. Doma skuhane žveplenoapnene brozge pa porabimo 600 litrov na ha. Za 600 litrov potrebujemo 120 kg žvepla. Ta je po 100 din, torej nas bo veljalo žveplo 12.000, 60 kg apna po 20 din po 1.200, torej skupaj 13.200. Lahko bi k temu prišteli še delo, vendar bi bila taka brozga cenejša od rumenih pripravkov. Torej ima žveplenoapnena brozga vse prednosti in zasluži, da jo uvrstimo v škropilni program in jo vsaj vsako drugo leto uporabimo. Saj je vendar cenejša, dobro učinkovita, neškodljiva domačim živalim in čebelam in tudi delo z njo je zelo enostavno in nenevarno.

Čebelarji, dajmo, pobrigajmo se za naše čebele! Pogovorimo se z mero-dajnimi ljudmi pri zadrugah in vse bo lepo steklo! Naše čebele bodo ostale zdrave in le take bodo potem lahko opravevale ter koristile sadjarju, nam in skupnosti.

NEKAJ SPOMINOV IN NASVETOV

JOSIP KOBAL

Ni moj namen, da bi kakorkoli omalovaževal AŽ-panj, saj čebelarim v njem že nad 50 let. To je naš ljudski, narodni panj, kakor je bil in je še danes upoštevan pri nekaterih starejših čebelarjih kranjič, ki je v njem čebelaril naš znameniti in svetovnoznani čebelar Anton Janša. Prav o kranjiču je moj namen obnoviti nekaj nasvetov v prepričanju, da jih utegnejo koristno uporabiti mladinci, ki so se odločili stopiti v naše vrste. Zavedam se in sodim, da poznajo poleg redkih mlajših čebelarjev Janševe nauke le stari čebelarji, ki so z velikim veseljem in zadovoljstvom pozdravili vest, da sta izšli leta 1906 Janševi znameniti knjigi »Popolni nauk o čebelarstvu«, katere drugo izdajo je po preteku več kakor sto let priredil prvi urednik Slovenskega čebelarja pokojni Frančišek Rojina, drugo knjigo »Razprava o rojenju čebel« pa je prevedel iz nemščine tretji urednik našega strokovnega lista, še živeči in nam vsem dobro znani A. Bukovec. Obe knjigi sta bili kmalu razprodani, tako da sem ju v zadnjem hipu komaj dobil, čeprav še nisem tedaj praktično čebelaril. Imel sem pa namen takoj začetni, brž ko bi dobil kako stalno službeno mesto. To se mi je uresničilo leta 1909, ko sem bil imenovan za učitelja in šolskega upravitelja v Grahovem pri Cerknici. Na tem kraju je pred menoj služboval in uspešno čebelaril nam starim čebelarjem dobro znani Hinko Likar, ki se je ukvarjal tudi z izvozom čebel.

Kdor je zamudil priliko, da si nabavi Janševi knjigi, mu je dobrodošel Lakmayerjev »Umni čebelar«. Prvi splošni del je izšel leta 1907, drugi »Napredno čebelarstvo« pa leto kasneje. Oba dela je izdala Mohorjeva družba. Leta 1922 je izšla tretja izdaja Janševe knjige »Popolni nauk«. V predgovoru pravi urednik Fran Rojina: »V dolgi dobi 150 let se je način čebelarjenja sicer bistveno spremenil, ali za čebelarja, ki čebelari z navadnimi kranjiči, bo Janšev »Popolni nauk« neprecenljive vrednosti, zlasti še, če opremi Janšev panj s poprečnimi nosilci satja. Taki panji so zelo poceni, a se da z njimi prav uspešno čebelariti. Pa tudi napreden čebelar bo našel v knjigi marsikako zlato zrno in se bo prepričal, kako velik čebelarski mojster je bil naš Janša.«

Tej tretji izdaji je dodal kratko navodilo naprednim čebelarjem, kako čebelarimo v AŽ-panju, dobro znani sadjarski nadzornik pok. Martin Humek, ki je bil tedaj drugi urednik Slovenskega čebelarja. V predgovoru omenja, da bi se ta zveza utegnila komu zdeti neumestna in prisiljena. Če pa premostrimo reč zgolj s praktičnega stališča, misel ni tako napačna. Zlati nauki našega starega mojstra Janše ne bodo zaradi tega nič manj veljavni. Knjižica pa vsekakor pridobi, ker jo bo z večjim pridom uporabljal vsakdo, ki želi čebelariti v novem panju s premičnim delom. Janša mu podaja splošne temeljne nauke iz čebelarstva, iz priloženega navodila pa lahko posname, kako je te nauke uporabljal v modernem čebelarstvu.

Tudi ta tretja izdaja je kaj kmalu pošla. Tako si mladinci, ki so se odločili stopiti v naše vrste, ne morejo nabaviti teh znamenitih čebelarskih knjig in se seznaniti z važno in poučno vsebino. Edina možnost je, da si

knjige izposodijo pri kakem starejšem čebelarju ali v knjižnici ZČDS v Ljubljani, pri čebelarskem društvu v Kranju, Celju ali v Mariboru.

Ko smo praznovali leta 1954 dvestoletnico Janševega rojstva, je bila 5. in 6. številka Slovenskega čebelarja posvečena temu jubileju. V uvodnem članku beremo: »Janši gre zasluga, da je dal točna navodila, kako je treba umno čebelariti, in da se je čebelarstvo na osnovi njegovih naukov razvilo do današnje popolnosti. Kdor se poglobi v Janševo delo, najde v njem marsikateri skriti zaklad.«

V tej številki je zapisal prof. Slavko Raič v svojem obširnem članku **Anton Janša — njegovo življenje in delovanje** to-le: »Janša je brez dvoma duševni velikan med čebelarji. Poznal je že vse skrivnosti iz življenja čebel, ki je nanje sedanjost tako ponosna.«

Upoštevanja vreden je članek »**Kranjič**«, ki ga je spisal čebelar Henrik Peternel. V njem beremo: »Vzrok, da pada število kranjičev, je živčnost čebelarjev-začetnikov. Ti dandanes nočejo počakati, da bi se polagoma naučili čebelarstva. Hočejo imeti takoj panje najnovejšega sestava, hočejo vse, kar čitajo, vidijo in sami poskusijo, hočejo biti v nekoliko mesecih že v prvih vrstah mojstrov-čebelarjev.«

Nadalje pripominja člankar, da začetniki tudi niso preveč oblagodarni z denarjem, da bi si nabavili AŽ-panje. Priporoča, da si **lahko sami izdelajo** kranjiče, za kar jim daje potrebna navodila.

Z njegovimi izvajanjem se docela strinjam. Res je, da se danes mladinci zaposlujejo v raznih obrtnih, industrijskih in trgovskih podjetjih. Toda njihovi začetni zaslužki vendarle niso tako visoki, da bi si lahko prihranili potreben denar za nakup dragih AŽ-panjev in nujno potrebnega orodja. Res je tudi, da prodaja kak čebelar stare, prazne in rabljene AŽ-panje, včasih tudi naseljene. Priporočam pa pri nakupu največjo previdnost, da ne bo mladinec-kupec doživel razočaranje in velike škode. Omenjam tu, da sem sam začel čebelariti v kranjičih potem, ko sem si s čitanjem strokovnih čebelarskih knjig pridobil potrebne nauke iz čebelarstva.

Sedaj se mi zdi umestno in prav, da navedem nekaj Janševih naukov. v § 27 »Popolnega nauka« beremo: Panj se zmanjša, če se vanj potisne zadnja končnica. Poveča pa se panj, če se mu odvzame dno ter povezne na prazen panj, čigar vehi se odpreta; tako se napravi podstavek. Ali pa se na panj povezne, ko se veha odpre, prazna škatla ali drug prazen panj, kateremu se je prej odvzelo dno. To se imenuje nastavek.«

V § 17 »Razprave o rojenju« pa pravi: Roji se najlaže preprečijo, če se potisne med dva polna panja prazen panj ali pa če se skleneta dva in dva sosedna panja, preden se čebele začno pripravljati na roj.«

Naklado imenujemo prazen panj brez podnice, podstavek se da polnemu panju, če se mu odvzame podnica in postavi panj z odprtimi vehami.

Enak način povečanja prostora navaja Janša tudi v § 161 »Popolnega nauka«.

V § 167 govori o povečanju prostora v panjih »iz gospodarskega ozira zato, da pridobimo več voska in medu, da obilne čebele ne sede leno v svojem že z voskom in medom napolnjenem panju, ampak da pri še zadostni paši nadaljujejo svoje delo.«

Za napravljanje voska priporoča Janša v § 168, da napravimo medstavek, ki ga vložimo med panj in naklado ali podstavek. Ker čebele ne trpe praznega prostora, ga kmalu napolnijo. Polnega lahko izrežemo ali ga pa nadomestimo s praznim.

Za nabiranje medu svetuje Janša v § 172, da damo panju nastavek s praznim satjem. Čebele bodo takoj prvi dan zlezle vanj, sate osnažile, pritrdele, izboljšale, prostore vmes izpolnile in pričele celice z občudovanja vredno pridnostjo polniti z medom.

Pripominjam, da je Janša vse primere za povečanje prostora grafično prikazal. Vse risbe so v knjigi zadaj. Tam so označene tudi vse mere.

Kolikor mi je znano, danes le redki kranjičarji upoštevajo navedena Janševa načela. So to morda le starejši ali prav stari čebelarji, ki še vedno in vztrajno čebelarijo v kranjičih. Večinoma pa so se oprijeli čebelarjenja v AŽ-panjih, kar je razumljivo, saj že nad 50 let slišimo in beremo razprave samo o njih. Prav tako je bila velik vzrok neupoštevanja Janševih načel za pridobivanje medu živalna trgovina s čebelami, ki so jo opravljali razni čebelarji od leta 1860 tja do začetka prve svetovne vojne v letu 1914.

Pri svojih predavanjih, ki sem jih imel pri mnogih čebelarskih društvih in družinah, sem le naletel na čebelarja, ki je kranjičem nastavljal s sati opremljene nastavke. Ko sem bil leta 1955 na čebelarskem tečaju v Bovcu, so me čebelarji opozorili na nestorja tamkajšnjih čebelarjev Franca Čopija iz Čezsoče, ki da čebelarji s panji lastnega sistema. Ker sem se iz radovednosti hotel o tem prepričati, sem ga obiskal na njegovem domu. Ko sem mu pojasnil namen svojega obiska, mi je z veseljem razkazal svoj čebelnjak in panje v njem. Tov. Čopi čebelarji s polovičarji in sati normalne Gerstungove mere. Panje izdeluje sam in to prav lično. Pri njih je stropnica premakljiva. Ko se pripravljajo čebelje družine k rojenju, odstrani stropnico, na panj pa povezne nastavek, ki je prav tako velik, kakor panj sam. Opremljen je s sati in precizno narejen, tako da prav tesno pokrije spodnji panj. Pri nastavljanju odstrani nastavku premakljivo podnico. Tako poveča plodišče, ne da bi razdiral čebelam gnezdo in jih razburjal. Pri razširjanju prostora postopa torej po Janševih načelih, kakor mi je sam pojasnjeval. Čebele kmalu zasedejo satje v nastavku in ga ob dobri paši kar hitro napolnijo z medom. Družine le redko kdaj roje. Seveda je Čopijev čebelnjak za tak način čebelarjenja tudi primerno urejen. Ko so nastavki polni medu, jih odstrani in nadomesti s praznimi, če se seveda paša nadaljuje. Tovariš Čopi mi je zatrjeval, da je s svojim načinom čebelarjenja popolnoma zadovoljen.

Gornje vrstice sem napisal našim čebelarjem za boljše razumevanje in v dokaz, da imamo v svoji sredi še čebelarje, ki upoštevajo pri svojem čebelarstvu Janšev način čebelarjenja. Taki čebelarji pa so danes zelo redki.

Priporočam, naj opozarjajo društveni funkcionarji mladince na zborovanjih in pri predavanjih na gori navedene smernice v dobri veri, da jih bodo s tem pridobili in privabili k naši čebelarski organizaciji, ki nujno potrebuje naraščaja, če hoče trajno obstajati. Prav bi tudi bilo, da bi odbor ZCDS skušal dobiti sredstva za ponatis nekaterih poučnih člankov iz 5. in 6. številke Slovenskega čebelarja 1954 in jih objavil v posebni prilogi, ko bomo praznovali oziroma se vsaj spominjali 250. obletnice velikega Antona Janše. Natisnili naj bi nekaj več izvodov te številke in jih

poslali Čebelariskim društvom in družinam, ti pa bi jih razdelili navzočim mladim čebelarjem začetnikom. Prepričan sem, da bodo to številko našega glasila radi sprejeli, prečitali poučne članke, se skušali poglobiti vanje in upoštevali pri svojem čebelarjenju sebi v korist, nam starim čebelarjem v zadoščenje, da smo storili svojo dolžnost.

Naj zaključim te spomine in nasvete s temle drobižem: V Rheinlandu na Nemškem čebelarstvo zahteva, da mora imeti vsak čebelar-začetnik svojega čebelarskega botra, ki mu mora pomagati in svetovati ter ga voditi toliko časa, da čebele lahko opravlja sam. Kdaj bo med nami toliko smisla za skupnost, da bomo lahko take resnično potrebne stvari uvedli tudi mi?

Op. ur.: Zgornji članek mi je prinesel tov. Kobal pred kakim mesecem. Ves navdušen je pripovedoval, kaj vse bo še napisal mladim slovenskim čebelarjem. Na žalost pa je bil to njegov zadnji članek. 16. marca je nepričakovano umrl in prav na njegov god smo ga pokopali.

SKRB SOVJETSKE VLADE ZA RAZVOJ ČEBELARSTVA

V. K. KONDRATJEVA

Ministrstvo za poljedelstvo ZSSR. — Referat na čebelarskem kongresu
v Pragi leta 1965

Čebelarstvo se smatra v Sovjetski zvezi kot del poljedelske proizvodnje in sovjetska vlada posveča tej panogi kmetijstva in njenemu razvoju trajno skrb in zato store vse mogoče za razvoj čebelarstva. Že po revoluciji 1919 so sovjetske oblasti izdale poseben sklep pod imenom »Zaščita čebelarstva«. Lenin sam ga je osebno odobril in podpisal. Ta sklep je imel velik pomen za obnovo in razvoj čebelarstva, ki je bilo med imperialistično in državljansko vojno skoraj popolnoma uničeno. Ob prvi vladni uredbi o čebelarstvu je bilo v Sovjetski zvezi vsega 3,200.000 panjev in to več kot 80 % primitivnih z nepremičnimi sati. Danes pa je v ZSSR okrog 10.600.000 panjev, in to nad 90 % s premičnimi sati. Medu za domačo potrebo sploh ne uvažajo, ampak ga imajo dovolj celo za izvoz. Okrog 50 % panjev je v družbenem, drugih 50 % pa v privatnem sektorju. Kakega posebnega obdavčenja čebelarjev sploh ni. Oblasti stalno skrbijo za razvoj te važne poljedelske panoge. Da bi njihovo prizadevanje za napredek čebelarstva lažje razumeli, moramo poznati tele stvari:

— količine za pravilno preskrbo z zimsko hrano so od 28 do 30 kg na družino v severnih oblasteh (Ural, Sibirija in Daljni vzhod), a v ostalih oblasteh najmanj po 25 kg. od tega je 50 do 70 % sladkorja;

— v vsakem čebelnjaku so visoko produktivne čebelje družine. Uvedli so obvezno borbo proti čebeljim boleznim;

— organizirali so razne poskusne in plemenilne postaje za vzrejo matic, ki jih prodajajo kolhozom in sovhozom;

— na kolhozni in sovhozni posestvih stalno skrbijo za izboljšanje čebelje paše s sejanjem esparzete, ajde, facelije in drugih medovitih rastlin.

Istočasno izkoriščajo čebele v zelo širokem obsegu za opravevanje poljedelskih kultur, usmerjajo jih na različne paše in pravočasno prepeljejo na posamezne kulture;

— vlada skrbi prav tako za pravilno razmeščanje kolhoznih in sovj. ter privatnih čebel po državnih gozdovih;

— v vseh republikah in oblasteh je veliko število prodajalen s čebelarstvom, kjer si čebelarji lahko nabavijo vse, kar potrebujejo za čebelarstvo. Te prodajalnice odkupujejo tudi vosek za predelavo v satnice;

— v vsaki republici in oblasti so organizirali posebne urade za usluge čebelarstvu. Ti pomagajo čebelarskim podjetjem z agrotehničnimi uslugami, skrbe za izdelavo panjev, čebelarskega inventarja in satnic. Za vse to so organizirane posebne delavnice. Veliko skrb posvečajo znanstveno raziskovalnemu delu in vzgoji učiteljskega in tehničnega čebelarskega kadra. Leta 1950 se je razvil iz poskusnih čebelarskih postaj v Tuli, Leningradu in v Moskvi znanstveno raziskovalni inštitut, ki je danes v rjazanski oblasti v mestu Rybnoe. Istočasno je na akademiji za poljedelstvo Timirjazeva v Moskvi ustanovljena katedra za čebelarstvo. V začetku leta 1960 so uvedli na poljedelski akademiji višji študij za čebelarje-specialiste z višjo kvalifikacijo (specializacija za čebelarje v zaključnem letu);

— v vseh poljedelskih, zootehniških in veterinarskih inštitutih je uvedeno čebelarstvo kot obvezen predmet s 30 do 40 urami;

— kadre s srednjo kvalifikacijo izobražujejo v vseh poljedelskih tehničnih šolah, kjer je v oddelku za zootehniko posebna specializacija za čebelarstvo. V zadnjem letu pouka obsega ta specializacija 300 do 400 ur. Za čimboljšo izvedbo znanstveno raziskovalnega dela iz območja čebelarstva so osnovali pri Ministrstvu za poljedelstvo ZSSR koordinacijski svet največjih čebelarskih strokovnjakov-specialistov s področja čebelarstva.

Prevedel Stevo Lončarevič

SOBOŠKI ČEBELARJI NA ŽEPKOVI PAŠI V LIKI

NIKOLAJ GYÖRFI

Ko so po radiu tolikokrat opozarjali čebelarje na izredno žepkovo medenje v Liki, smo se tudi soboški čebelarji opogumili za potovanje v daljno Liko. Nekateri so se odločili za pot takoj, jaz in moja skupina smo bili zadnji. Odpotovali smo 30. avgusta, ko smo dobili kamion za čebele. Bili bi že prej, vendar ga nismo mogli prej dobiti. Ta dan je ravno deževalo in slabe volje smo začeli natovarjati čebele.

O polnoči smo se odpeljali preko Čakovca, Varaždina, Zagreba, Karlovca v Gračac. Tam smo se odločili, da se posvetujemo z Agromelovim zastopnikom, saj nam bodo kot kooperantom pokazali oziroma vsaj dali nasvet za dobro pasišče. Ko smo se o tem pogovarjali in stali pred občino, je prišel mimo neki čebelar in nam dejal, da smo prišli že prepozno. To je bil pa res lep pozdrav!

Nato je prišel Agromelov zastopnik in nam svetoval, kam naj peljemo čebele: po cesti proti Zadru in 14—16 km od Gračaca naj jih zložimo. Dejal je, da je tam dober prostor. Preden smo se odpeljali, smo plačali občinsko takso v Gračacu, in sicer 100 din od panja.

Ko smo prišli na dogovorjeno mesto, nam je bilo prav všeč. Ves hrib je začel pravkar cveteti. Postavili smo panje na hrib poleg ceste. V dolini je bila vas Muškovci, 8 km pred nami pa občina Obrovac. Čebele smo zložili po nasvetu nekega domačina, ki nam je pri tem pomagal in nam pozneje tudi varoval čebele. Tako smo vse uredili in odpotovali domov.

Po petih dneh je šel eden izmed nas obiskat čebele in na veliko začudenje smo dobili njegovo brzojavko. »Takoj pridite točit in prepeljat.« Brzojavka nas je presenetila, vendar smo takoj odpotovali. Celo pot nas je vznemirjala misel, da bomo morali čebele prepeljati. Ko smo hodili proti svojemu cilju, smo ugotovili, da je ta kraj že v Dalmaciji v splitskem okraju. Prišli smo k čebelam in slišali, da nas strašijo s tem, da je to »okužen teritorij« in da poleg tega zahteva občina Obrovac 500 din takse od panja. Zelo smo se začudili in se temu uprli, saj smo vendar plačali 100 din od panja že v Gračacu in o taki visoki taksi še nikjer nismo slišali. Točili smo v redu kar na prostem in bili smo zadovoljni, prav tako še enkrat pozneje.

Konec meseca smo sklenili, da prepeljemo čebele s kamionom domov. Ker pa avtomobila nismo dobili, smo se odločili, da bomo prepeljali čebele z vlakom. In tako se je začelo naše predolgo in mučno potovanje.

Teško smo dobili vagon v Gračacu in še teže kamion v Obrovcu, ki nam je prepeljal čebele do postaje. Panje smo naložili v vagon in se odpeljali iz Gračaca okrog 20. ure s potniškim vlakom. Vozili smo se celo noč, zunaj je deževalo in počutili smo se kar dobro. Ob petih zjutraj pa so naš vagon v Karlovcu nenadoma odklopili. Začudeni smo se šli pritožiti v prometno pisarno. Tam so nam rekli, da imamo slab vagon, ki ni sposoben za vožnjo z brzino 80 km na uro. Nič ni pomagalo, morali smo čakati štiri ure in končno so nas priklopili na tovorni vlak, ki je peljal v Zagreb. Tja smo prišli z veliko zamudo šele ob 13. uri in to na tovorni kolodvor. Želeli smo se priključiti k vlaku za Varaždin in Čakovec. Vendar to ni bilo mogoče in sporazumeli smo se, da bomo šli šele ob 19. uri naprej v Koprivnico. Tako smo spet čakali celo popoldne, druge rešitve ni bilo. Zvečer se je začel že drugi dan našega potovanja. V Koprivnico smo prišli spet z veliko zamudo ob enih ponoči in spet smo morali čakati do pol petih zjutraj, ko smo se odpeljali prek Varaždina v Čakovec, kjer smo spet čakali dve uri. Iz Čakovca smo se odpeljali s tovornim vlakom ob desetih in vozili 20 km dolgo progo do Ormoža dve uri. V Ormožu so nas končno priklopili na soboški osebni vlak in po skoraj treh dneh potovanja smo prišli ob 14. uri domov. Tu smo takoj zložili panje v čebelnjake in šele zvečer čebele izpustili.

Doma pa nas je čakal dopis iz Obrovca za plačilo takse 1000 din od panja. Pritožbo smo naredili takoj, vendar do danes še nismo dobili nobene odgovora. Občina Obrovac nas poziva že drugič za plačilo 1000 din od panja. Našemu občinskemu finančnemu oddelku smo pokazali pritožbo in sedaj pričakujemo ugodne rešitve.

POMENEK S SODELAVCI IN BRALCI

UREDNIK

Urednikova dolžnost je med drugimi tudi ta, da se od časa do časa pogovori s svojimi sodelavci in bralci. Tako navado imajo tudi uredniki drugih čebelarških listov po svetu. Tam imajo več denarja, kot ga imamo sedaj mi, in zato ima urednik na voljo kar celo stran v svojem listu. Urednik pa se s svojimi sodelavci tudi večkrat sestaja in pogovori. Živa beseda vedno bolj zaleže kot pa pisana. Pred leti, ko smo imeli več denarja, smo delali tudi mi tako, zlasti kadar je zavladala v urednikovi mapi prevelika suša. K sreči se je moja mapa zadnje mesece tako napolnila, da sem ji moral dodati še eno, ki je spet polna, in kot vse kaže, bo treba pripraviti še tretjo, če se bo stvar tako nadaljevala. Seveda sem obilnega gradiva iz srca vesel, ker se še dobro spominjam, kako huda je včasih predla uredniku, če se je njegova mapa preveč izpraznila. V najkrajšem času smo morali zamašiti vse luknje, če smo hoteli, da je list pravočasno izšel. Sicer bi šli vsi očitki na urednikov račun in nezadovoljni naročniki bi ga po krivici obkladali z njimi. Ob tako obširnem gradivu sem seveda zelo zadovoljen, toda močno me skrbi, kdaj bom lahko ustregel željam vseh dopisnikov in njihove članke objavil. Nemogoče je, da bi jih sprti priobčeval. Zato prosim razumevanja in potrpljenja. Vsi članki bodo prišli na vrsto ob svojem času. Članke odobri uredniški odbor, nekatere pa pregledajo tudi njegovi člani, če je to potrebno. Urednikova dolžnost je potem, da članke popravi in jih ob prvi primerni priložnosti objavi.

Včasih pa imamo s članki precej nepotrebnega dela. Pogosto so napisani s svinčnikom prav na drobno in na pisemskem papirju kot kako ljubavno pisemce in med posameznimi vrsticami sploh ni nobenega prostora za morebitne popravke. Naš potrpežljivi in prizadevni tov. Wallas si natakne takrat še ena očala ali povečevalno steklo in tak članek prepíše. Dobro vemo, da jih ne more vsakdo napisati s pisalnim strojem. Lahko pa jih s črnilom, najbolj primeren papir za to pa so črtaste pisalne pole, ki jih lahko kupimo v vsaki trgovini. Seveda je urednik najbolj vesel tipkanih člankov s primernimi presledki za morebitno korekturo. Takih nam navadno ni treba več prepisovati in gredo v tiskarno, če le nimajo preveč napak.

Zadnje mesece so tisk močno podražili, tako da stane sedaj ena stran našega lista 15.000 din. Ob tej visoki številki naj se zamislijo zlasti tisti čebelarji, ki venomer trdijo, da od Zveze ničesar nimajo. Naši sodelavci pa naj vse to upoštevajo in pišejo zato kratke ter jedrnatе članke o tem, kaj so pri čebelah posebnega in zanimivega opazili ali doživeli. Prepričan sem, da bo vsakdo razumel, da ne moremo objavljati pravljic in dolgovceznih zgodbic, kako je kdo v svoji prešerni in razigrani mladosti z babico in dedkom lovil čmrlje po vaških gmajnah, potem pa v šoli nagajal dekletom in celo gospodu učitelju ter zrasel čez glavo vsej soseski, da so ga potem šele pri soldatih malo umirili. S tem pa seveda ni rečeno, da list ne bo objavljajal krajših zabavnih člankov. Morda se bosta spet oglasila Trotov in Pašetov Janez ter nabriti Bonifacij Sršen, ki nam je obljubil, da bo še kaj napisal.

Urednik prav nič ne more predpisovati, kaj in kako naj kdo piše. Vsakdo ima svoj način pisanja. Piše naj lepo po domače in preprosto, saj je tak jezik vedno lep. Prav članki, ki nam jih pišejo preprosti čebelarji, so pogosto jezikovno najboljše. Zato le opisujemo svoja opazovanja, izkušnje, posebnosti in zanimive doživljaje. Med našimi čebelarji, ki znajo uganiti marsikako pametno, je še mnogo skritih talentov, ki bi jih radi zbudili.

V rubriki »Naši problemi« smo obravnavali doslej že nekatere in jih skušali rešiti. Čebelarji naj se le oglašajo s svojimi nasveti in pripombami ter nas tako opozore, kaj bi bilo treba še napraviti. V rubriki »Novice iz čebelarskega sveta« bomo tudi v prihodnje objavljali krajše izvlečke iz vseh tujih čebelarskih listov, ki so nam dosegljivi. Tako bomo naše čebelarje sproti seznanjali z vsemi dogajanjem v čebelarskem svetu.

Rubrika »Naša organizacija« je pravzaprav najvažnejša v listu. V poročilih družin in društev se zrcali njihovo delo, s tem pa seveda delo vse naše organizacije. V zadnjih številkah smo to rubriko na račun drugih člankov nekam zanemarili. Zato nismo mogli sproti objavljati različnih poročil naših organizacij na terenu. To bomo že v tej številki popravili in zaenkrat izpustili »Probleme« ter »Novice«. Nabralo se je namreč toliko poročil, da jih moramo v tej številki objaviti, sicer pozneje ne bo več priložnosti.

Z osmrtnicami imamo pogosto velike težave. Dobro vemo, da imajo smisel, če so pravočasno objavljene. Zgodi pa se, da se jih nabere včasih kar po pet ali šest. Stavec v tiskarni pobere navadno najkrajše oziroma take, ki jih lahko spravi na eno stran. Zato mora marsikaka osmrtnica počakati naslednjo številko, čeprav bi jo morali po vrstnem redu že objaviti. Čebelarji potem posredujejo in sprašujejo, zakaj jih še nismo objavili. Tudi za osmrtnice naj velja, da so jedrnate in kratke. Na slikah, ki so priložene, naj bo vselej napisano tudi pokojnikovo ime.

Različne slike so vedno zaželene, saj nič kako popestrijo vsebino lista. Najboljše so take, ki imajo obliko razglednic, sicer ostane pri manjših slikah prostor na obeh straneh neizkoriščen. Rokopise za list moramo oddati v tiskarno enajstega vsak mesec. Zato je treba poslati članek najkasneje do 20. v mesecu, če kdo želi, da bi bil objavljen že v prihodnji številki. Seje uredniškega odbora so vsak mesec okrog 4. ali 5. Nemogoče je, da bi objavili kak članek, ki je prispel šele po seji uredniškega odbora. To bi se zgodilo lahko le v nujnih primerih. Uredniški odbor je nadalje sklenil, da bo izhajal naš list od januarja do junija na 32, potem pa do decembra na 16 straneh. V zimskem času in spomladi imajo namreč čebelarji več časa za branje in izobraževanje kakor poleti in jeseni. Po drugi strani pa potrebujejo največ pouka in nasvetov prav spomladi.

K sodelovanju vabim prav lepo vse slovenske čebelarje, zlasti pa tiste, ki se doslej še niso nikoli oglasili. Vsakega članka bom vesel, da le kaj zanimivega pove. Marsikdo se boji začeti in se izgovarja na jezik, ki ga baje dobro ne zna, in tudi na pisanje, ki mu sploh ne gre od rok. Bomo že popravili, če bo treba, to je urednikova stvar in dolžnost. Urednik pa ni prav nobeno strašilo, ki bi se ga moral kdo bati. Dobro se zavedam, da sem v službi slovenskih čebelarjev, ki jim moram iti na roko vsepovsod, če se le da. Čim več čebelarjev bo sodelovalo, tem boljši bo naš list. Šele potem bomo lahko rekli, da je Slovenski čebelar res naše pravo skupno glasilo.

ZA PUSTNO NEDELJO — KRATEK STIK

IVAN ZUNKO

Vsakoletni pustni karneval v Litiji je zaslovel daleč naokrog. Letos je bila na sporedu otvoritev prve zasavske hidrocentrale, zasavske ceste v Zagorje in pa nove »limfabrike«. Hidrocentralo je prišel pogledat sam cesar Franc Jožef, ker jo je bil že on obljubil. Na savski sipini pod mostom je stalo ogromno poslopje kakor resnična elektrarna, po ulicah pa je viselo poldrugi tisoč pisanih zastavic. Ko smo se tudi čebelarji prijaviili, da bi blizu mosta postavili svoj čebelnjak-paviljon, kjer bi prodajali elektroenergetske medene zadeve, so nam v pripravljalnem odboru rekli, da je to celo zaželeno, ampak — sodelovati moramo v sprevedu skozi mesto, za kar nam dajo na voljo tovorni avto. Posvetovali smo se in sodelovali takole:

Na tovornjak smo naložili dvostranski zložljiv čebelnjak z napisom Elektroenergetski DOM ČEBELIC. Obe strani, kjer sicer stoje panji, smo obili z lesonitom, na tega pa narisali panje in jih celo poslikali. En predel smo pa pustili odprt za medveda, ki je sem in tja prenašal ukradeni panj in se sladkal s satjem. Iz čebelnjaka so prihajale matice, štiri čebelice in trot, ki so na kartonskih krožničkih delili gledalcem strd, v katero je bila zabodena lesena lopatica. Razdelili smo dobre tri kilograme medu. Ob okrašenem čebelnjaku je stal čebelar in pridno vrtil točilo, da je med kar na debelo tekkel v lonec. Na zadnjem koncu tovornjaka pa je pod smreko, na kateri je visel napis »kratek stik«, hudič prav pridno brusil babi jezik, da se je kar iskriilo; v koritu pod brusom smo namreč od časa do časa prižgali raketice. Napovedovalec pa je pozival gledalce: »Če ima kdo ženo z dolgim jezikom, naj jo pripelje k čebelarjem.« — Lahko si mislite, kakšno zanimanje je med številnimi gledalci vzbujalo naše vozilo. Nekateri, ki niso nič vedeli o naši folklori in panjskih končnicah, so spraševali, kaj ima hudič opraviti z medom oziroma s čebelarji. Pa jim je Urškov Francelj pojasnil, da imata hudič in med precej skupnega, saj je med vendar hudičevo drag!

V sprevedu je sodelovalo 19 vozil, nekaj skupin pa je hodilo peš. Celó iz oddaljenih krajev so prišle skupine k nastopu. Lahko ste videli čudovite uniforme in zastopnike raznih narodnosti. Vsaka skupina oziroma vozilo je predstavljalo drug motiv. — Videli smo duhovite in posrečene izvedbe raznih zamisli. Tu se je peljala cela stolpnica z napisom »stanovanjsko veselje«, tam bordel in afera Profumo. Na pustnem karnevalu sodeluje namreč vsako leto več sto domačinov, ki že dneve in celo tedne poprej s prostovoljnim delom pripravljajo uresničitev svojih zamisli. Tudi čebelarji smo imeli s pripravami kar precej dela. Naše žene so napekle več sto medenjakov in velikih srcet, sešile obleke za matico in čebelice, napravile in poslikale perutnice in pomagale pri okrasitvi vozila.

Ker je med čebelarji precej upokojencev, naj jim v tolažbo povem, da je bil ob tej priložnosti v Litiji z velikimi svečanostmi in ob številni udeležbi pokopan stari pokojninski zakon. Torej smo sedaj upokojenci brez zakona, zato bo Ljudska skupščina prisiljena čim prej izdati novega, ki bo — upajmo — za staroupokojence ugodnejši, kakor je bil pokojni. Do tedaj pa tiščimo fige!

VSEM PREDSEDNIKOM IN TAJNIKOM ČEBELARSKIH DRUŠTEV

Konec meseca marca t.l. smo poslali vsem občinskim skupščinam SR Slovenije prvo številko Slovenskega čebelarja, v kateri je objavljen republiški program razvoja čebelarstva v obdobju 1964 do 1970. Obenem smo naslovili na predsednike oziroma tajnike navedenih skupščin poseben dopis s priporočilom, naj izdela njihova kmetijska in veterinarska služba skupaj z zastopniki naših terenskih organizacij občinske programe za razvoj sadjarstva. Dalje naj oba navedena programa primerjajo zaradi ugotovitve, kje bo čebel dovolj, kje premalo in kje bo kak višek. Iz republiškega programa razvoja čebelarstva in sadjarstva je namreč razvidno, da bo treba pripeljati zlasti v družbene sadne plantaže, ki bodo ob koncu sedemletnega programa že začele roditi, večje število čebeljih družin. Zaradi tega bo treba predhodno s primerjavo obeh programov ustvariti evidenco, kje bodo čebele na voljo. Čebelarji naj pri tem že sedaj sodelujejo.

Pri tem želimo poudariti, da opravlja vsaka organizacija, tako tudi naša, v družbi določene, za skupnost važne in koristne naloge. Zaradi tega je odobritev za delovanje organizacij tudi na predložitve pravil in programa. Naše čebele itak že oprahujejo, toda to oprahujevanje ni načrtno ter je zaradi tega ponekod pomanjkljivo. Zaradi tega čebelarstvo tudi še ni povsod tako upoštevano, kakor zasluži. Oprahujevanje kulturnih rastlin po čebelah je brez dvoma najvažnejša naloga naše organizacije. Če bomo to nalogo v redu opravljali, potem se nam ne bo težko boriti tudi za pravice čebelarjev. Povsod po svetu so namreč dolžnosti združene tudi s pravicami. Zaradi tega ponovno pozivamo vodstva čebelarskih društev, da posvetijo izdelavi občinskih programov razvoja čebelarstva vso pozornost. Če boste imeli pri tem kakršnekoli težave, nas obvestite in radi vam bomo pomagali.

Za Zvezo Valentin Benedičič, predsednik

OBČNI ZBOR ČEBELARSKÉ DRUŽINE RAKEK

Čebelarska družina Rakek je dala letos zgodaj svoj obračun, saj je imela svoj občni zbor že 9. novembra 1963. Na občnem zboru, ki je bil na Rakeku, se je zbralo kar lepo število članov.

Občnega zbora so se kot gostje udeležili: tov. Benedičič, predsednik Zveze čebelarskih društev za Slovenijo, dr. Bratina in tov. Sever, predsednik in tajnik čebelarskega društva Postojna.

Najprej je bila kratka slovesnost. Čebelarsko društvo Postojna je izročilo priznanje dvema članoma čebelarske družine Rakek, in sicer tov. Juvančiču Alojziju red Antona Janše II. stopnje za dolgoletno in uspešno delo v naših organizacijah, tov. Keniču Andreju pa priznanje — diplomu — za 55-letno neprekinjeno čebelarjenje.

Tov. Benedičič se je pridružil čestitkam, ki jih je izrekel odlikovancema predsednik čebelarskega društva dr. Bratina, nakar je poudaril, da je treba posvečati čebelarskim družinam največjo pozornost, kajti če bodo družine dobro organizirane, bodo lahko dobro delovala tudi društva in Zveza.

Obrazložil je sedemletni perspektivni plan razvoja gospodarstva in kmetijstva s posebnim ozirom na čebelarstvo in povedal, da bo predložila Zveza tak plan za čebelarstvo Sekretariatu za gozdarstvo in kmetijstvo pri Izvršnem svetu SRS.

Navzočim je tudi povedal, da pričakujemo po zveznem programu razvoja čebelarstva znižanje števila čebeljih družin v zasebnem sektorju, obenem pa znatno zvišanje čebeljih družin v družbenem sektorju. To dokazuje, da sestavljalci programa razvoja čebelarstva v zveznem merilu niso imeli stvarnih podatkov o čebelarstvu in da ne poznajo dovolj visoke čebelarske zavesti in čebelarske vneme individualnih čebelarjev.

Nato je omenil XIX. mednarodni čebelarski kongres Apimondije, ki je bil letos v Pragi in katerega so se udeležili tudi predstavniki naše Zveze. Slišali smo mnogo koristnih stvari. Velike važnosti

je povezava mednarodne čebelarke organizacije s FAO — mednarodno organizacijo za kmetijstvo in prehrano. Nadalje je poudaril, da je treba okrepiti propagando za pridobitev novih čebelarjev, ki še vedno niso naši člani. Zeleč čebelarški družini Rakek pri nadaljnjem delu še mnogo uspehov, je zaključil svoje besede.

Predsedujoči tov. Braniselj Jože se je zahvalil tov. Benedičiču za izvajanja, nakar je poročal o delu upravnega odbora. Iz poročila je bilo razvidno, da se je upravni odbor uspešno trudil s pridobivanjem novih članov, z organizacijo skupnih prevozov na pasišča, z nabavo cenenega sladkorja za prezimovanje čebel ter s pridobivanjem članov za sklepanje kolektivnega zavarovanja čebel.

Poleg naštetih dejavnosti je upravni odbor družine organiziral društveni izlet v Rakov Škocijan, ki je bil v mesecu juliju.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da si je družina letos tudi finančno opomogla.

Zaradi stalno naraščajočega števila članov in razsežnosti območja se je upravni odbor povečal od dosedanjih pet članov na devet. Za predsednika je bil izvoljen tov. Braniselj Jože z Rakeka.

Po poročilu upravnega odbora so predlagali navzoči člani v razpravi naslednji delovni program:

Ze pričeto akcijo samopomoči bomo nadaljevali, dokler ne bo imela družina dovoljno količino zdravil proti čebeljim boleznim. Nosemak in folbeks bosta na voljo članom. Prihodnje leto bomo sklenili z zavarovalnico v Postojni kolektivno zavarovanje čebel.

Ker obstoji za celotni predel Rakek-Babno polje samo čebelarška družina Rakek in je na tem področju še mnogo čebelarjev izven organizacije, smo sklenili, da bomo skušali pritegniti v odbor čim več novih članov. Ker so za napredek čebelarstva na Rakeku in v bližnjem okolišju neugodne pašne razmere, smo priporočili članstvu prevažanje čebel na druga pasišča. Družina bo prevzela organizacijo skupnih prevozov. V mesecu juniju prihodnjega leta bo organizirala družina Rakek izlet svojih in društvenih članov pod vznožje Javornikov nad Cerknjskim jezerom, kjer navadno hoja najizdatneje med. Ta kraj smo izbrali tudi z namenom, da približamo izletno točko vsem čebelarjem

široj po Loški dolini, ker računamo z njihovim obiskom. Po izčrpnem dnevnem redu smo ob kozarcu vina še dolgo razpravljali o vsem mogočem. Ob slovesu pa smo si želeli, da bi prihodnje leto spet zamedila hoja.

CEBELARSKA DRUŽINA BESNICA

je imela v nedeljo dne 22. 12. 1963 svoj redni letni občni zbor, za katerega je bilo med člani veliko zanimanja. Še pred pričetkom občnega zbora so obiskali organizirani člani na domu štiri neorganizirane čebelarje in jih vzeli s seboj na zborovanje. Tu so vsi štirje pristopili v našo čebelarško organizacijo ter se obenem naročili na naš list.

Občni zbor je vodil predsednik Alojz Bernik. Nanj smo povabili tudi zastopnika občine in kmetijskega tehnika zadruge. Tudi vsi organizirani člani čebelarke družine so se v celoti udeležili občnega zbora. Vseh skupaj je 22, 5 pa je še neorganiziranih.

Tov. tajnik je v svojem poročilu pojasnil pomen čebelarke organizacije, ki mora, če hoče imeti pri svojem delu uspehe, tesno sodelovati z občino Kranj in s kmetijsko zadrujo. Temeljito je pojasnil, kako nastajajo čebelne bolezni, kako jih spoznavamo in zatiramo. Poročal je tudi, kako zazimimo čebele in kako ravnamo, če jih vozimo v oddaljene kraje na pašo.

Družina je imela med letom več sestankov, ki so bili zelo dobro obiskani. Na njih smo obravnavali vsa pereča in aktualna čebelarška vprašanja. Dogovorili smo se tudi, da organiziramo v mesecu maju enodnevni izlet h goriškim čebelarjem. V mesecu septembru pa bomo priredili čebelarško veselico. Upamo, da bo dobro uspela.

Tov. blagajnik je poročal, da v letu 1963 nismo imeli posebnih nevšečnosti glede blagajniškega poslovanja. Članarino in naročnino za Slovenskega čebelarja smo pri članih pravočasno pobrali.

Po poročilih smo dali razrešnico staremu odboru. Pri volitvah smo predlagali stari odbor, ker je skrbno opravljal svoje dolžnosti. Vsi so bili za to, da še v prihodnje tako uspešno vodi družino.

Po končanem občnem zboru smo priredili majhno zakusko, med katero so čebelarji živahno kramljali in razdrli marsikako pametno.

LOGASKI ČEBELARJI NA SVOJEM LETNEM OBCNEM ZBORU

Verjetno ne bom pretiraval, če rečem, da je bil letni občni zbor logaških čebelarjev po svoji vsebini zelo bogat. Saj smo se podrobno pogovorili o preteklem in prihodnjem delu. Ugotovili smo, da lani nismo bili nič bolj pridni kot naše čebelice. Sicer našim ljubljencem ne moremo ničesar očitati, saj je njihovo delo odvisno od marsičesa v naravi. Drugače je s čebelarstvo družino, ki se ji za rezultat dela ni potrebno ozirati na naravo ter je lahko tudi ob sušnih letih aktivna. Ta ocena za naše društvo ne velja, saj se v preteklem letu nismo niti enkrat sestali ne po strokovni in tudi ne po organizacijski plati. Dogovorili pa smo se, da se bomo v tem letu večkrat dobili in da bomo bolj delavni, za kar jamči novo izvoljeni odbor, ki je skoraj v celoti drug in pomlajen. Mimo vsega drugega smo sklenili, da bomo v tem letu pripravili predavanje o pomembnosti in koristi čebelarstva za kmetijsko proizvodnjo. Na predavanje bomo povabili vse kmetovalce v kraju. Drugo predavanje pa bomo namenili čebelarjem samim — predvsem začetnikom, da bi lažje in bolj strokovno opravljali svoje delo. V društvo bomo vključili tiste čebelarje, ki so še vedno izven naše organizacije.

Pogosto se zgodi, da ob dobri paši kar čez noč pripeljejo čebele k nam celo ugledni čebelarji, a prav tako tudi čez noč izginejo. Naš namen nikakor ni, da bi komurkoli branili priti na naše področje. Želeli pa bi, da se ti prevozniki le obrnejo na naše društvo, se z nami pogovorijo, kam naj postavijo svoje čebele, in predložijo potrdilo o zdravju čebel, kar je celo po zakonu predpisano. Mi bi jim svetovali in pomagali, povedali bi jim celo, kdo jim lahko prepelje čebele od železniške postaje in potem nazaj. Mislimo, da bi tak način lahko mnogo pripomogel k boljšim medsebojnim odnosom, saj smo jim pripravljene tudi poročati o dnevnih donosih. Med člani naše čebelarstvene družine pa bi ne bilo več nepotrebnega razburjenja in pikrih izjav: »Ja, ja, ta je pa res pravi čebelar, saj je pustil čebele na Krasu sredi gmajne z željo, da bi mu napolnila kante, sam pa do njih ni imel niti toliko sreče, da bi jim dal vsaj posodo za vodo, ki bi jo že narava napolnila.«

Da, dragi čebelarji, res je, tako! Zato vam predlagamo, da se v prihodnje obračate na naše društvo, in pomagali vam bomo. Vi pa si boste prihranili marsikatero nevšečnost. Če boste tako ravnali, boste vedeli, da svojih čebel niste prepustili v milost in nemilost naravi nekje v logaški kotlinici, ampak da jih obišče od časa do časa tudi kak član naše čebelarstvene družine in pogleda, če niso morda brez vode ali če jim celo ni kak nepridiprav zamašil žrela.

Po dolgi in burni razpravi je čebelarstvo Logatec sklenilo, da morajo vsi čebelarji, ki pripeljejo čebele na pašo v naš kraj, upoštevati tale navodila:

1. Čebelarji družini oziroma pregledniku morajo predložiti veterinarsko potrdilo, ki ga dobe pri pregledniku svoje družine ali pa pri občinskem veterinarju. Če tega ne morejo storiti sami, naj ga pustijo pri lastniku zemljišča, kjer so čebele razložili, oziroma pri varuhu čebel. Ta pa mora to potrdilo čimprej predložiti družini Logatec oziroma družinskemu pregledniku.

Čebelarstva družina Logatec ima dva preglednika. Prvi je Filip Meršol, Cevica, pošta Dol-Logatec, drugi pa Roman Osterc, Dolenji Logatec 29, p. Dolenji Logatec. Oba tovariša imata odločbo veterinarskega inšpektorja, da sta upravičena izdajati potrdila o zdravstvenem stanju čebel in da lahko pregledata pripeljane čebele.

2. V bližini pripeljanih panjev je treba postaviti posodo z vodo, da je čebele ne iščejo pri sosednjih čebeljakih, kjer povzročajo v brezpašnem času ropanje.

3. Za vsak pripeljani panj je treba plačati čebelarji družini 20 din za stroške preglednika, če seveda že prej ne predlože čebelarji družini potrdila.

Zbrano vsoto denarja bo čebelarstva družina Logatec porabila za strokovno izobraževanje mladih čebelarjev, sajenje trajnih medovitih rastlin in končno tudi za poštno stroške tistim čebelarstvenim družinam in posameznikom, ki bodo želeli pismenih odgovorov o pasišču in paši.

Čebelarje želimo opozoriti, da morajo upoštevati navodila pod 1. in 2., ker so taki tudi zakonski predpisi. Ob kršitvi teh predpisov bo čebelarstva družina oziroma naš preglednik take primere

prijavil veterinarskemu inšpektorju občine Logatec.

Na našem letnem občnem zboru sta bila navzoča tudi delegata iz Ljubljane, in sicer predsednik Čebelarskega društva Ljubljana Vladi Martelanc in tajnik društva Ciril Kopitar. Obema se najlepše zahvaljujemo za sodelovanje v razpravi, predvsem pa za njune organizacijske in strokovne napotke, ki nam bodo pri našem delu zelo dobrodošli.

Roman Osterc

IZ GORNJE RADGONE

Radgonski čebelarji smo imeli občni zbor društva 12. januarja 1964. Obisk je bil boljši, kot smo pričakovali. Temu primerno je bilo tudi razpoloženje udeležencev, saj so bili vsi čebelarji izredno zadovoljni.

Tov. predsednik je v svojem obširnem poročilu prikazal vse delo društva. Govoril je o pašah, o prevozih, o vzgoji mladih čebelarjev, o vplivu lanske hude zime, o prodaji medu itd. Ob koncu zboru je dal tudi nekaj smernic za letošnje delo.

Po končanem poročilu blagajnika so člani odobravaljoče prikimavali, saj je bilo vsem jasno, da imamo še nekaj zlate rezerve.

Tajnik je govoril o organizacijskih problemih. Predsednik nadzornega odbora je pohvalil delo in predlagal razrešnico staremu odboru. Nato smo razpravljali o poročilih, ki so bila stvarna, dobra in plodna. V razpravo je posegala večina članov.

Volitve so bile hitro končane, predsednik, tajnik in blagajnik so kar obdržali svoje funkcije, pri drugih članih odbora pa je bilo nekaj sprememb. Po končanih volitvah smo sprejeli več sklepov, ki naj bi jih društvo letos uresničilo.

Kot delegat Zveze je obiskal naš zbor tov. prof. Senegačnik, ki nam je v debati in v svojem predavanju povedal vse tisto, kar smo želeli slišati o čebelah in organizaciji. Čeprav je potekala že peta ura zborovanja, so člani z velikim zanimanjem poslušali profesorjeva izvajanja. Nato smo si ogledali veliko zbirko barvnih diapozitivov iz življenja čebel.

M. D.

OBCNI ZBOR ČEBELARSKEGA DRUSTVA NOVA GORICA

Dne 23. februarja 1964 je imelo čebelarsko društvo Nova Gorica redni letni občni zbor v kino dvorani v Solkanu. Udeležilo se ga je 65 članov. Glede na zelo hladno vreme je bila to kar lepa udeležba. Občnemu zboru sta prisostvovala tudi dva zastopnika iz Ljubljane.

Po uvodnih besedah predsednika Čečnovarja je bilo izvoljeno delovno predsedstvo. V obširnem poročilu upravnega odbora je opisal predsednik uspehe in neuspehe društva v preteklem letu. Seznanil nas je s težavami, s katerimi se je boril odbor pri svojem delu. Velike nevarnosti so se pojavile pri nabavi sladkorja za pitanje čebel. Zaradi hude zime smo izgubili mnogo družin. Moderni načini življenja in gojenja rastlin uničuje naše čebele. Predsednik nas je pozval, da pritegnemo v naš krog strokovnjake, ker se bomo od njih marsikaj naučili. Dalje je omenjal kopičenje čebel na enem pasišču. O tem se je treba nujno pogovoriti z Agromelom. Dalje je povedal, da pada število čebelarjev, vendar pa se število čebeljih družin dviga. Obžaloval je, da ni pravega razumevanja za čebelarstvo pri občinski skupščini. Zaveda pa se tudi, da odbor ni storil vsega, kar bi bil moral. Predlaga, da izvolijo v novi odbor mlajše moči, ki niso toliko zaposlene.

Ugotovili smo, da posamezni sadjarji še vedno škropijo sadno drevje ob cvetenju. Dalje je treba nadaljevati intenzivno borbo proti boleznim. Najprej se je treba boriti proti noseči. Treba se je izobraževati. Vprašanja kuhanja voščin nismo rešili. V zadnjih letih nam čebele zaradi dodanja parafina satnic niso lepo izdelovale. Priporočili smo novemu odboru, da se tesneje poveže z organi občine.

Profesor Senegačnik je imel ob tej priložnosti strokovno predavanje. Govoril je o opravevanju rastlin, sedemletnem planu razvoja čebelarstva, o opazovalnem odseku pri zvezi, o medenju v Liki, o prevozih, o pogojih znižanja tarif (skupna organizacija čebelarjev Jugoslavije), o veterinarskih potrdilih, o zdravljenju čebel, porastu članstva. Povedal je, da so imeli največ izgub v lanskem letu neorganizirani čebelarji. Dalje je govoril o čebelarskem

znanstvenem delu v svetu, o izobraževanju članstva (knjige in glasilo), udaril je, da imamo odlično organizacijo, omenil je sodelovanje z ostalimi jugoslovanskimi čebelarji, potem pa je govoril o spomladanskih opravilih v panju.

Posebno pozornost je posvetil pitanju z noscemakom in spomladanskemu krmiljenju na zalogo ter dodajanju medenega testa, ki mu lahko dodamo tudi streptomycin.

Po predavanju sta nam gosta zavrtela dva filma o življenju čebel. Za vse nas je bilo to res doživetje. Iskrena hvala!

Kranjc Ivan

DOPIS IZ ORMOZA

Ze dalj časa se pripravljam, da bi napisal nekaj vrstic o tem, kaj dela naša čebelarska organizacija. V prejšnjih časih, ko so sejali več ajde in ko so k nam prevažali na ajdovo pašo, je bil Ormož zelo dober kraj za čebelarjenje. Takrat je zares cvetelo čebelarstvo: imeli smo spomladansko pašo na akaciji in travnikih, potem v jeseni pa na ajdi.

Danes pa je popolnoma drugače. Ajde sploh ni več, akacijo pa so že skoraj vso posekali. Sedaj je tudi naše čebelarstvo odvisno od prevažanja. Eni vozijo na akacijo v Medjimurje, drugi čakajo razvoja doma in krenejo potem na poletno pašo na Pohorje, jeseni pa zopet na ajdovo pašo na Ptujsko polje in v Prekmurje.

Zato smo imeli preje močno čebelarsko družino z mnogimi čebelarji, ki so z veseljem čebelarili in bili tako rekoč sami idealisti. Sedaj nas je ostalo le malo. Lahko bi rekli, da je ostalo le čisto seme, ki pa se polagoma tudi kvari. Zato se odbor trudi, da bi spet poživil delo med čebelarji. Vsako zadnjo nedeljo v mescu prireja čebelarske sestanke. Tako smo na enem izmed sestankov sklenili, da bi napravili izlet in sicer k znanemu čebelarju Kirarju. Dne 25. 8. 1963 smo se potem tudi odpravili na pot. Bilo nas je na žalost samo šest. Imeli smo lep dan. Med potjo smo obiskali čebele na ajdovi paši, kjer smo opazili nekaj donosa. Ko smo se že približali svojemu cilju, smo naleteli ob zaprti cesti Maribor—Sv. Peter na avtobus, poln koroških čebelarjev iz Raven in Črne. Bili so tudi namenjeni k čebelarju Kirarju, zaradi zaprte ceste pa so potem odšli. Mi pa smo napravili

ovinek, tako da smo končno le prišli k njemu.

Tega, kar smo doživeli pri čebelarju Kirarju, nismo pričakovali. Bil je zelo ljubeznen in poln ljubezni do čebel. Iz svojih bogatih izkušenj nam je povedal marsikaj o čebelarstvu. Polni navdušenja smo se potem vračali na svoje domove in sklenili, da ga bomo posnemali in začeli čebelariti v njegovem panju.

Na tem mestu se še enkrat toplo zahvaljujemo čebelarju Kirarju za pri srčen in tako dragocen pouk.

Milan Breznik

IZ SEMPETRA PRI GORICI

V nedeljo dne 22. decembra 1963 leta je bil v Volčji dragi redni občni zbor čebelarske družine Sempeter pri Gorici. Kljub slabemu vremenu in mrazu se je zbralo lepo število zavednih čebelarjev, ki so se ob tej priložnosti pomenili o važnih stvareh. Sestavili so tudi delovni načrt za leto 1964.

Po poročilu upravnega odbora, ki ga je prebral predsednik tov. Kranjc Ivan, se je razvila daljša debata o škropljenju sadnega drevja. Tov. Magajna je obljubil, da bo kmetijska zadruga ponovno obvestila vse sadjarje, da ne smejo škropiti ob cvetenju. Mnogo smo govorili o izdelavi svetnic, ker smo opazili, da so v preteklih letih mešali med vosek precejšnje količine parafina. Pogovorili smo se tudi o obveščanju ob času medenja in o prevozhih na oddaljena pasišča. Razen akacije tukajšnji čebelarji nimajo nobene paše, prevozi pa so zelo dragi.

Letos si bomo prizadevali poživiti delo naše družine. Poskrbeli bomo, da bo vsaj eno predavanje v Sempetru.

Pasišča moramo pravilno razdeliti, tako da naši čebelarji ne bodo prizadeti zaradi nepravilnega razmeščanja tujih panjev. Treba je vskladiti delo z Agromelom, ki je postal letos tudi član naše Zveze. Govorili smo o prodaji medu in voska.

Zastopnik DOZ-a je pojasnil kolektivno zavarovanje čebel ter ga priporočal. Nad polovica čebelarjev je ob tej priliki plačala Slovenskega čebelarja in poravnala članarino. Pri tem se je vsak čebelar izjavil za kolektivno zavarovanje svojih čebel ali proti.

Ker je lansko leto tukajšnje čebelarje hudo prizadela nosema, so se odločili

vsi, da se bodo vztrajno borili proti tej in ostalim boleznim.

Tovarišu Brajdihu Rudiju, ki je prisostvoval občnemu zboru kot delegat čebelarskega društva Nova Gorica, se za njegova izvajanja prav lepo zahvaljujemo.

Kranjc Ivan

OBCNI ZBOR ČEBELARSKE DRUŽINE OŽBOLT OB DRAVI

Čebelarji male vasice Ožbolt ob Dravi v bližini nove elektrarne pod Kozjakom so se zbrali 5. januarja 1964 na občnem zboru. Kot zastopnik čebelarskega društva za Maribor in okolico mu je prisostvoval predsednik tov. Močnik Peter. Na sestanek sta prišla tudi člana sosesednje družine Selnica ob Dravi tov. Volmajer Simon, bivši predsednik družine Ožbolt, in Burja Marko, vodja opazovalne postaje Selnica ob Dravi, ter zastopnik Socialistične zveze tovariš Neubauer. Od 21 članov je bilo navzočih 16. Občni zbor je pričel tov. Lepenc Ivan, predsednik družine, o delovanju pa je poročal tajnik tov. Ivan Vrečko.

Kakor povsod po Sloveniji pretekla zima tudi tukajšnjim čebelarjem ni prizanesla, saj je od 136 družin padlo 29. Močno pa je gospodarila smrt pri neorganiziranih, ki jih je 50. Ti so izgubili skoraj vse čebele. Zato pa je izgube popravila dobra letna paša. Odkup medu je bil dobro organiziran. Agromel je pokupil ves med kar v Ožboltu. Družinska panja sta pomagala blagajni z medom v vrednosti 15.000 din.

Število članov se je povečalo od 21 na 24. Tudi število čebeljih družin je poraslo. Za člane smo nabavili 700 kg sladkorja po grosistični ceni. Z obžalovanjem smo ugotovili, da se kmetijski strokovnjaki zelo malo ali nič ne zanimajo za čebelarstvo. Člani naj bi bolj brali strokovne knjige, kajti čebelarstvo vedno bolj napreduje in zaostajanje je vsakomur v škodo.

Solski kuhinji so darovali člani večjo količino medu. Premalo pa je skrbel odbor za sestanke in predavanja, kar pa bo letos popravil.

Zastopnik društva je opozoril na nevarnost, da bi se razširila pršica, ki se je lani pojavila. Takoj smo ukrenili vse potrebno. Pojasnil je življenje pršice in opisal, kako jo ugotavljamo in zatiramo Čebelarske preglednike čaka važno delo.

ČEBELARSKA DRUŽINA ZELEZNIKI

Naš občni zbor je bil dne 29. decembra 1963 v Češnjici. Udeležila se ga je večina članov. Na predavanje, ki ga je imel tov. prof. Edi Senegačnik, smo povabili tudi sosednjo selško družino. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik čebelarske družine Poljane. Zbor je potekal v lepem prijateljskem vzdušju. Z obžalovanjem smo sprejeli odstop dosedanjega predsednika tov. Janka Kemperleta, ki je dolga leta vodil družino in se pri svojem delu pokazal kot odličen in požrtvovalen predsednik. Za novega predsednika smo izvolili tov. Valentin Pintarja, ki se je po občnem zboru zahvalil tov. Senegačniku za odlično in zanimivo predavanje, ki so ga poživljali barvni diapozitivi. Zahvalil se je tudi tov. Kemperletu. Po občnem zboru smo pokramljali ob kozarcu vina ter obujali čebelarske spomine.

Valentin Pintar

IZLET LITIJSKIH ČEBELARJEV

15. september 1963 je bil za mnoge čebelarje društva Litija in njih družinske člane težko pričakovani dan. Po uspešno prirejeni veselici ob 40-letnici obstoja društva smo sklenili, da gremo na izlet v Logarsko dolino. Še pred svitom smo se zbrali na železniški postaji v Litiji. Vsi udeleženci so bili najbolje razporejeni. Vlak nas je potegnil do Ljubljane, kjer nas je že čakal avtobus. Predsednik društva nas je s svojim vedrim glasom klical po zvočniku, naj sedemo na svoje prostore, dal še nekaj navodil in že smo rezali gosto ljubljansko meglo proti Domžalam in Kamniku in nato po ozki dolini proti Črničevu, kjer je bila prva postaja. Uživali smo čist in hladen gorski zrak, pa tudi lična gostilna nasproti avtobusne postaje je nekaj zaslužila.

Potem se je spuščala pot navzdol proti Gornjemu gradu, ki je marsikom dobro znan iz partizanskih dni. Še danes so po zidovju vidni sledovi krogel. Nekateri smo obujali spomine na tiste čase, drugi so občudovali cerkev z njenimi res lepimi spomeniki, tretji pa so kaj kmalu našli lepo novo restavracijo, kjer so dobili dobro črno kavico. Svojo vsebino so pričele kazati tudi razne aktovke in torbice; marsikateri piščanec, zajček ali celo riba je izginila za dobro počutje

potujoče čebelarke družine. Ob takih dneih čas naglo beži, treba je bilo naprej. In zopet je avtobus požiral kilometre po ozki dolini proti zibelki bistrice Savinje. Prelep je bil pogled na še neokrnjeno naravo ob tej cesti in na stare vršace, ki obrobljajo dolino. Avtobus smo pustili v dolini, sami pa smo se povzpeli do znamenitega slapa Rinke pod Okrešljem. Od tod je čudovit pogled, zares vreden posnetka, saj je v trajen spomin na izlet v lepe kraje in na prijetno čebelarsko družino. Po vrnitvi v dolino smo obedovali v gostišču pri treh sestrah Logarjevih. O samem kosilu ne bi govoril, želim samo, da bi bilo veliko takih gostišč s tako dobro in solidno postrežbo, domačnostjo in prijaznostjo, kakor jo premore ta planiški dom.

Ura je bila že precej čez poldan, ko smo se poslovili od prelepe Logarske doline in odšli proti najmlajšemu slovenskemu mestu Novemu Velenju in njegovemu jezeru. To mesto je dokaz, kaj

zmore naš delovni človek. Potem se je avtobus obrnil proti domu in spet so se ob cesti vrstila mesta in vasi po prelepi Savinjski dolini. Pri Zidanem mostu smo zavili v ozko gorsko sotesko, obdano s temnimi smrekovimi gozdovi ob rečici Sopot. V vasi Dole nad Litijo nas je v gostilni »Pri Tončku« že čakala obilna pečenka, ki smo jo zalivali s pristno kapljico iz okoliških vinogradov. Pri tem se je naše razpoloženje hitro stopnjevalo in začeli smo veselo prepevati.

Ta izlet je bil nekaj posebnega zlasti za tiste družinske člane, ki še niso imeli priložnosti, da bi se ga bili udeležili. Vsi udeleženci smo mnenja, da je izlet zelo dobro uspel, za kar gre hvala upravnemu odboru, predvsem pa predsedniku društva. Zato smo obljubili, da bomo tudi v prihodnje rade volje sodelovali pri vseh društvenih prireditvah, kajti le v organizirani skupnosti je moč in napredek naše čebelarske organizacije.

Alojz Bučar



Podjetni litijski čebelarji s svojimi boljšimi polovicami na izletu v Logarski dolini

ZUPNIK MARTIN GORŠE

Dne 1. IV. 1965 je umrl za srčno kapjo Martin Gorše, župnik v Slavini v dolini Pivke. K večnemu počitku so ga položili na tamkajšnje pokopališče ob veliki udeležbi faranov, med katerimi je bilo tudi precej čebelarjev.

Pokojni župnik Gorše se je rodil 20. julija 1892 v kmečki hiši v vasi Zamostec pri Sodražici. Nadarjenega fantiča so dali v šole. Po končani gimnaziji je stopil v bogoslovje v Ljubljani in postal duhovnik.

Župnik Gorše ni bil samo dušni pastir, ampak tudi vnet pastir čebelic, ki jih je vzljudil že v mladosti. Čebelariti je začel z enim kranjičem leta 1928 v Matenji vasi in počasi napredoval ter večal čebelarstvo. Zapustil je lep čebelnjak s 30 AŽ panji in še 14 čebeljih družin, ki so vse dobro prezimile, čeprav je bila zima huda in dolga. Čebelice so morale dobiti novega gospodarja, ki jih verjetno ne bo tako skrbno negoval, kot jih je pokojni župnik Gorše, ki je bil eden izmed redkih čebelarjev-idealstov. Ni mu bilo za med in dobiček. Vesel in srečen je bil, kadar so prinesle zase in se dobro razvijale. Kadar niso imele dovolj hrane, pa ni godrnjal, če je moral kupiti sladkor.

Pokojnega župnika Goršeta sem spoznal leta 1946, ko sem služboval kot železničar v Postojni in obiskoval ob nedeljah tamkajšnje čebelarje in jih navduševal za našo organizacijo. Tako sem obiskal tudi njega in njegov čebelnjak, h kateremu me je takoj pospremil. Takoj sva postala dobra čebelarska prijatelja. Bil je zelo dober teoretik. V svoji knjižnici je imel skoro vse slovenske čebelarske knjige. Ko se je spomladi leta 1948 ustanovilo čebelarsko društvo v Postojni, je bil navzoč na ustanovnem sestanku in bil vse do smrti zvest član. Slovenskega čebelarja je zelo rad probiral in pred nekaj leti tudi sam prijel za pero ter pošiljal uredniku krajše in tudi daljše članke.

Zato je prav, da se ga ob obletnici njegove smrti spomnimo tudi v Slovenskem čebelarju.

Maks Avšič

MIHA KADUNC



Pokojni Miha Kadunc je bil kmet. Začel je čebelariti že v rani mladosti in čebelice so mu bile pri kmetovanju zveste prijateljice. Bil je tudi odbornik družine več let.

Naj mu bo lahka domača zemlja, ki jo je tako zvesto ljubil!

Čebelarska družina Grosuplje

ANTON DE COSTA



Tik pred svojo 90-letnico nas je dne 4. decembra 1965 za vedno zapustil starosta tukajšnjih čebelarjev tovariš De Costa Anton. Pokojnik se je rodil 9. aprila 1874 v Ptujju. Za svoj življenjski poklic si je izbral rudarsko stroko.

Po dovršeni srednji rudarski šoli v Leobnu se je zaposlil pri rudniku v Zabukovici pri Zalcu. Tu je bil najprej rudarski nadzornik, pozneje pa jamski obratovodja do upokojitve leta 1932. Tedaj se je za stalno naselil v Pesju, kjer si je zgradil udoben dom. Kmalu nato si je omislil čebele in se vključil v tukajšnjo čebelarsko družino. Več kot 20 let je bil naš zvesti član. Ni bilo sestanka, ki bi se ga ne bil udeležil, dokler mu je to zdravje dopuščalo. Na svoje ljubljenske čebelice se je z vso dušo navezal. Stalno je skrbel zanje in jim nudil v obilni meri vsega, kar so potrebovale. Zato pa tudi uspeh ni izostal. Ko smo drugi čebelarji spomladi večkrat s skrbjo opazovali razvoj svojih družin, so bili njegovi panji že lepo razviti in močni. Rad je obiskoval tovariše čebelarje, pri katerih je iskal navsveta ali pa je malo pokramljal.

Sedaj so čebele brez skrbnega gospodarja, svoji brez blagega očeta, čebelarji pa brez dobrega tovariša.

Čebelarska družina Velenje

POROČILO ZA FEBRUAR

Obdobje izredno hladnega vremena, ki se je vleklo od začetka decembra, se je prve dni februarja končalo, vendar do močnejše odjuge ni prišlo. Zato je tanka snežna odeja dolgo ležala in je izginila v osrednji Sloveniji komaj v drugi polovici meseca. Padavin je bilo zelo malo. Srednje mesečne topline so bile od $-2,2^{\circ}\text{C}$ (Dražgoše-Škofja Loka) do $+2,7^{\circ}\text{C}$ (Škofije-Koper). Najnižji dnevni minimum (-16°C) je imela opazovalnica Lovrenc na Pohorju 1. in 7. II., najvišji dnevni maksimum ($+16^{\circ}\text{C}$) pa Pušča-Bistra 27. II., sicer so se dnevni maksimi vrteli večinoma med 8°C in 12°C .

Ta mesec je prinesel težko pričakovane izletne dni. Razen opazovalnice Dražgoše-Škofja Loka (ki je imela le 1 izletni dan), so vse opazovalnice zaznamovale več izletnih dni: od 2 (Žerovnica-Postojna) do 18 (Škofije-Koper). Ostra, a suha zima, ki je bila ugodna za prezimovanje, je zadrževala tudi zgodnje čebelje rastline, da niso prezgodaj vzcvetele. Padec tehtnice je normalen, če upoštevamo, da so se čebele otrebile.

Breg-Tržič: Čebelje družine so dobro prezimile in tudi bolezní ni. Izletele so šele po 97 dnevih zimskega mirovanja.

Žerovnica-Postojna: Do sedaj je prezimovanje v redu. Čebele niso izletele 95 dni.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplina $^{\circ}\text{C}$	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg-Tržič	- 40	- 40	- 50	-150	- 0,8	5	2	26	146
Dražgoše-Šk. Loka	- 80	- 10	- 30	-120	- 2,2	1	5	29	96
Žerovnica-Postojna	- 65	+ 15	- 45	- 95	-	2	5	19	131
Rogatec	- 30	- 10	- 30	- 70	- 0,1	6	4	1	78
Lovrenc na Pohorju	-110	- 65	- 10	-185	- 1,0	9	2	25	141
Selnica ob Dravi	- 42	- 14	- 28	- 84	- 1,3	8	4	18	95
Lovrenc na Drav. polju	-100	-100	- 60	-260	- 0,6	6	1	24	156,5
Cezanjevci-Ljutomer	- 60	- 50	- 40	-150	- 0,2	3	2	2	58
Bučkovci-Videm ob Ščavnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prosenjakovci-M. Sobota	- 70	- 80	- 90	-240	- 0,8	8	4	17	119
M. Polana-Lendava	- 35	- 40	- 35	-110	-	4	2	24	111
Svibnik-Črnomelj	- 50	- 50	- 40	-140	- 1,6	6	3	26	71
Iška vas	- 20	- 40	- 50	-110	-	3	0	26	86
Škofije pri Kopru	- 48	- 65	- 71	-182	+ 2,7	18	0	0	102
Pušča-Bistra	- 50	- 60	- 70	-180	+ 0,3	4	3	1	96
Povpreček	-	-	-	-146,9	-	-	-	-	-

OPOZARJAMO

vse tiste naročnike Slovenskega čebelarja, ki se še niso včlanili pri čebelarških družinah oziroma društvih, naj store to čimprej. Letna naročnina zanje je 1200 din in ne samo 1000 din. Kdor naročnine še ni plačal, naj stori to še danes v pravilnem znesku. Morebitno razliko naj nakaže najpozneje do oktobra 1964.

ČEBELARSKA DRUŠTVA

ki so že imela svoje občne zборе in še niso poslala zapisnikov, naj to čimprej store.

IZ UPRAVE

Število članov je naraslo od 4774 v letu 1965 na 5140 do srede marca. Pristopilo je 670 novih članov, odstopili pa so 304. Od vseh 212 čebelarških družin smo prejeli doslej 162 seznamov članstva; manjka jih torej še 50. Pripominjamo, da nismo pričakovali tako močnega porasta. Naklado lista smo letos sicer zvišali od 4900 na 5500 izvodov, toda kljub temu je prva številka že pošla in sicer zato, ker nam je približno 150 odstopivših naročnikov ni vrnilo. Novim članom, ki ne bodo prejeli prve številke, bomo računali 100 din v dobro za leto 1965. Hkrati jih prosimo, naj upoštevajo to z razumevanjem.

Tudi letos moramo pohvaliti večino čebelarških družin in društev za njihovo prizadevnost pri nabiranju novih članov. Najbolj so se izkazale te družine: Borovnica in Mozirje s 50 novimi člani, Dolenja vas in Sodražica s 17, Ravne na Koroškem in Vrhnika s 13, Ribnica na Dolenjskem, Sevnica, Šoštanj, Pragersko, Senčur in Pivka pa z 11 člani. 97 družin je prijavilo od enega do devet novih članov, pri 25 je ostalo število nespremenjeno, a ostalih 29 družin članov še ni prijavilo. Ponekod je število članov neznatno padlo. Vse to je letos spet jasen dokaz, da naša moč raste in da naša strokovno glasilo močno povezuje vse slovenske čebelarje in jih pravilno vodi.

ČLANE LJUBLJANSKE DRUŽINE

ki so pomotoma prejeli dva izvoda 3. številke Slovenskega čebelarja, prosimo, da vrnejo enega upravi. Odkupujemo Slovenskega čebelarja letnik 1963, številke 1 do 5.

V TISKOVNI SKLAD

Slovenskega čebelarja so nadalje darovali: Alojz Benko in Nikolaj Györfi iz Murske Sobotice po 20.000 din, čebelarško društvo Radovljica 10.000 din, Ivan Polanik iz Kanade 1600 din, Ivan Grdina iz Kanade 1256 din, Janez Gajski 500 din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

TISTA DRUŠTVA

in družine ter posamezniki, ki doslej še niso poravnali članarine za leto 1963, naj store svojo dolžnost in pokažejo, da so zavedni člani naše čebelarške organizacije.

OBVESTILO

Zaradi pravilne in enakomerne razporeditve pripeljanih čebel na akacijevih pasiščih v Prekmurju naročamo vsem prevaževalcem družbenega in privatnega sektorja, da prijavijo svoje prevoze čebelarškemu društvu v Murski Soboti najpozneje do 1. maja 1964. Pozneje pri-peljanih prijav ne bomo upoštevali.

ČD Murska Sobota

KUPIM

večji čebeljak, tehtnico in prazne AŽ panje novejšega sistema. Živa Tabački, Zrenjanin, Žarka Zrenjanina 88.

KUPIM

več čebeljih družin brez panjev. Lahko so tudi štirisatni prašilčki ali rezervne družine v eksportovcih. Mate Marković, Zagreb, Viška 1.

PRODAM

deset naseljenih in osem praznih AŽ panjev, točilo in 12 kant za med. Franc Škof, Zalag 51, p. Polje, Ljubljana.

PRODAM

11 naseljenih AŽ panjev na 9 satov, 4 naseljene polovičarje in moderen (zložljiv) čebeljak za 18 ali 36 AŽ panjev ter ostali čebelarški pribor. Roman Osterc, Dolenji Logatec 29.